

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 11

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 18 d. kovo (March), 1926 metai.

KAINA 5 CENTAI

Vol. XII.

LIETUVA TURI VALGYTI IR PUOSTIS SAVO RANKŲ DARBAIS.

Tautų Lygoje vis truksta suolų. Francuzų kabinetas nesiklijuoja. Rikovas pataria ekonomiškiau elgtis. Kardinolas Gaspari gauna daugiau galybės. Atrado seną miestą po žeme. Penkiasdešimt prigerė. Kaltina vokiečius už falšyvus pinigus. Italija grąšina kalėjimu priešingus Mussoliniui. Kaizeris nori persikelti į Šveicariją.

LIETUVA TURI GYVENTI IS SAVO RANKŲ DARBO

Vis truksta pinigų Lietuvoje. Lietuvos šaulių bėparatyviškas laikraštis "Trimitas", jau kelintu kartu prašneka į savo skaitytojus, kad Lietuvoje susidare tokios aplinkybės, kad litų trukumas gali ilgai tęstis, jeigu žmonės nesusipras kaip litai didinasi ir kaip jie mažinasi.

Lietuva tokia šalis, kurioje fabrikų nėra, kur išdirbtų gražius audimus, apsiavimus ir visokius pagražinimus ir žibančius dalykus. Kur tų daiktų neišdirbta, tai žmonėms dar labiau jie mylimi, labiau gaudomi. Daug pinigų galima išmėtyt ant tokių dalykų, nes vienas pagražinimas gražesnis už kitą. Amerikos žmonės su naudoja už milijonus dol. visokių pagražinimų, daugiausia iš Vokietijos, Francijos prigabentų. Bet pakol Amerika turi fabrikus, kur išdirbama daug visokių mašinų, tai kad ir apsimaino ant pagražinimų visgi turi ir pelno.

Lietuva turi tik savo žemės produktus, kurių dargi nevisada galima parduot, tai perkant daug pagražinimų iš kitų šalių, vargingi Lietuvos litai negauna sugrįžt visi savo Tėvynėn. Lieka jie pas gudrius vokiečius ar kur kitur. "Trimitas" labai gražiai pamokina ir pataria, kad Lietuvos žmones valgytų ir puostų savo rankų darbas, tada ir litų Lietuvoje daugiau atsiras. Lietuvai reiktų pasiskirt savo madą, savo drabužių stilių, vyrams ir moterims, paskui dirbt Lietuvos savo mados gerus drabužius, apsiavimą ir pagražinimus.

Pilka sėmėga, geri kailiniai, yra gražūs drabužiai, geresni negu svetimų šalių padaryti audeklai. Lietuva tikrai gali visko savo turēt tik reikia savo tautiška dvasia nusistatyt, sau madą pasiskirt. Lietuvos žmones dabar labai margi, begaudydami visokias kitų žemių madas juokingai atrodo. Nusistatę sava drabužių madą galētų labai gražiai šalis savotiškai pasipuost.

Kartais mergina rašo laiską į Ameriką ir prašo žiedo prisiųst. Be abejonės, kad ji basa eina į bažnyčią. Tie auksiniai žibalai milijonus žmonių išnaudojo, nes nie-

kas nemato, kad žiedo viduryje yra taip sau metalas. Tokių ir Lietuvoje galima pridaryt. Bet kam tie žibalai reikalingi? Niekam kitam kaip litus nuo savę nustumt. Vietoje žiedo, gautų kelias dešimtis litų, kurie duotų galimybę gerą apsiavimą išgyt arba šiltą vietą gyvenimui pasigamyt.

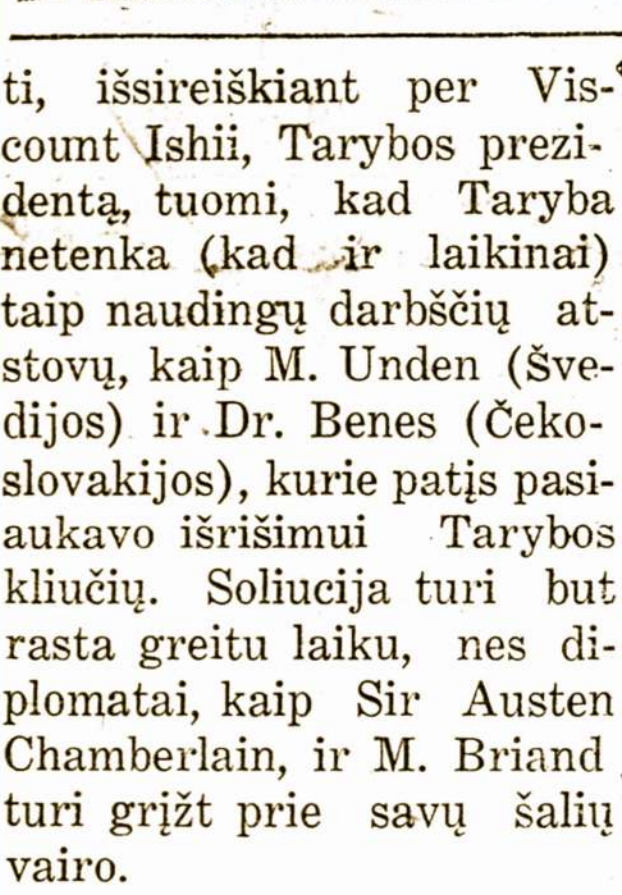
"Trimitui" mes labai priitariam ir gerbiam Lietuvos sėmėgą, kailinius, klumpes, veltinę skrybėlę, zuikio kepurę ir visus moteriškus drabužius, tik turi but gerai padaryti ir visada švarūs.

TAUTŲ LYGOJ VIS TRUKSTA SUOLŲ

Geneva, kovo 15.—Atidarymas Tautų Sąjungos suvažiavimo perkeltas į trečiadienį, kad davus diplomatams progos išrišti painumus. Istojimo klausimai jau buvo patenkinamai išrišti, kuomet Brazilija, savo nauju nusistatymu, su darė naujus painumus. Svarba persikėlė iš Lenkijos į Braziliją. Svedija buvo pasiūlusi pasitraukt laikinai iš savo vietos, užleidžiant Lenkiją, tuomi įleidžiant ją, Francijos reikalavimu, ir nepadidinant Tarybos, Vokietijos reikalavimu. Vokietijai tas ir nelabai patiko, nes taip Francija būtų turėjus per daug įtekmės, esant Čeko-slovakijai, Belgijai ir Lenkijai vietoje. Todel, Čeko-slovakija užleis vietą Lenkijai, ir neitrališka šalis, greičiausia Olandija, užims Svedijos suolą. Tas buvo visų užgirtas, ir darbas būtų varomas toliau, jei Brazilijos atstovas M. Franco nebutų reikalavęs nuolatinės narystės savo tautai. Brazilija yra Sąjungoj nuo pat susitvėrimo, bet užėmus vadinamą nenuolatinę vietą. Pasipylė protestai iš visų pusių, prirodant, kad ta savo akcija Brazilija neprilėis Vokietijai Sąjungą ir sunaikins Locarno sutartis. Bet M. Franco stovėjo tvirtai ir grąsino šulaukyt savo balsą balsuojant už Vokietijos įleidimą. Susirėmimai pirmiau buvo tarp Francijos ir Vokietijos ir Briand ir Stresemann gali džiaugtis, kad šis krizis kilo iš Pietinės Amerikos. Buvo pasiūstas specialis prašymas į Braziliją, kad ji pakeistų savo instrukcijas. Visi Sąjungos dalyviai turi įtemptus dirksnius. Japonai nepatenkin-

UŽLAIKYMAS GRAFIENES CATHCART, SUKĖLE MOTERIS NARĖS Tautiškos Moterų Partijos, vedamos per Mabel Vernon, užpuolė Labor Departmenta, Washington, su protestais prieš užlaikymą grafienės Cathcart ir joms pasisekė laisvė del grafienės iškovot. Po kairiaja, grafienės paveikslas nuimtas ant Ellis Island.

RYKOVAS PATARIA EKONOMIŠKIAU ELGTIS

Maskva, kovo 11.—Premieras Rykovas, kalbėdamas darbininkams ir uklinkams Leningrade, patarė laikytis didesnės ekonomijos. Dirbtuvės yra senos, prastai itaisytos, negali išsiųst tiek išdirbinių, kiek yra pirkėjų. To nebus galima pataisyti, kol nebus naujų fabrikų. Jų negalės sprendžia penkioliktam šimtmetyje prieš Kristaus gim., kada žmones pradėjo naudotis geležia vietoje akmens. Atrasta daug geležinių vilyčių, peilių, stiklinių pagražinimų, primityviškų puodų ir senoviškų audimų. Didžiausiu tos galdynės žmonių užsiėmimu—buta galvijų auginimas ir medžioklė. Liekanos buvusio kremliaus taipgi atrasta. Kada nors miestas iš nežinomos priežasties tapo žeme užneštas ir pakavotas.

GASPARI ĮGAVO DAUGIAU GALĖS

Roma, kovo 15.—Popiežius padidino galę kardinolo Gaspari, Vatikano Valstybės sekretoriaus. Nepaprastų eklesiastiškų reikalų komisija, kuri po Gaspari kontrole, turės galią paskirt vyskupus visose šalyse, kur reikia atsiklaust valdžios del politiškių pasipriešinimų paskyrimui. Apskaitliuojama, kad 90% Romos katalikų vyskupų yra šioje kategorijoje.

BRIANDŲ DARBYMETŲ

Paryžius, kovo 15.—Francijos politikieriai žiuri su nekantrumu, ką Briandas taip naudingų darbščių atstovų, kaip M. Uden (Svedijos) ir Dr. Benes (Čeko-slovakijos), kurie patįs pasi-aukavo išrišimui Tarybos kliučių. Soliucija turi but rasta greitu laiku, nes diplomatai, kaip Sir Austen Chamberlain, ir M. Briand turi grįžt prie savų šalių vairo.

ATRADO MIESTĄ PO ŽEME

Maskva, kovo 15.—Žinios praneša, kad Rusijos Archeologai betyrinėdami Maskvos apielinkę, netoli nuo miesto, atrado žemėje liekanas miesto, kurio senumą sprendžia penkioliktam šimtmetyje prieš Kristaus gim., kada žmones pradėjo naudotis geležia vietoje akmens. Atrasta daug geležinių vilyčių, peilių, stiklinių pagražinimų, primityviškų puodų ir senoviškų audimų. Didžiausiu tos galdynės žmonių užsiėmimu—buta galvijų auginimas ir medžioklė. Liekanos buvusio kremliaus taipgi atrasta. Kada nors miestas iš nežinomos priežasties tapo žeme užneštas ir pakavotas.

DEL SVETIMŲ VALSTYBIŲ PILIEČIŲ ŽEMĖS NUOSAVYBĖS LIETUVOJE

Žemės Reformos Įstatymas, paskelbtas balandžio mėn. 3 d. 1922 m. (Vyr. Žin. N. 83, eil. 721) § 5-me, numa-

to, kad svetimų šalių piliečiams, kuriems rusų įstatymai, kaip svetimšaliams išimties keliu leisdavo Lietuvoje ne miestų srityje turēt nuosavybėje žemės, paliekama teisės esamas jų nuosavybėje žemės nuo šio įstatymo paskelbimo dienos 3 metų laikotarpiu perleist Lietuvos piliečiams žemdirbiams.... Trejiems metams išėjus, visos aukščia minėtos svetimšalių žemės, likusios neperleistos, yra valstybės nuosavinamos bendrąja šio įstatymo tvarka.

Šio įstatymo pakeitime, paskelbtame rugpiučio mėn. 5 d. 1925 m. (Vyr. Žin. 200, eil. 1351), pratęsia terminą iki 4 metų. Tuo budu terminas pasibaigia balandžio mėn. 3 d. 1926 m.

Iš to įstatymo matyt, kad jis tebus taikomas Amerikos piliečiams, jeigu išgijo žemės, kaip svetimšaliai, specialiu rusų valdžios leidimu.

Lietuvos Pasiuntinybė J. A. V.

Washington, D. C. 1926 m. kovo mėn. 12 d.

MUSSOLINIO VALDŽIA GRĄSINA KALĖJIMU

Roma, kovo 14.—Mussolini valdžia grąšina kalėjimu visiems ateiviams, kurie apsilankę Italijoje mėgina kritikuot Italijos fašistų valdžią. Pirmas pateko fašistų auka, anglas, Ellison, kurį už kritiką nuteisė 8 mėnesiams kalėjimo ir 1500 lirų mokesčio.

BOLŠEVIKAI PRIPAŽINO PENSIJAS NIHLISTAMS

Maskva, kovo 14.—Žinios praneša, kad bolševikų valdžia nutarė mokēt pensijas po 12 dolerių į mėnesį aštu-

niom moterim ir vienam vyrui—anarhistam, kurie dalyvavo užmušime caro Aleksandro II, 1881 metuose, tai yra 55 metai atgal. Taigi ir tie žmonės sulaukė savo premijų. Nesigirdi kiek mokės tiems, kurie nužudė paskutinį Nikolajų su jo šeimyna.

PENKIASDEŠIMT ŽMONIŲ PRIGERĖ

Guayaquil, Ecuador, kovo 15.—Penkiasdešimt žmonių prigerė potviniuose, kuomet Jubones upė, Oro provincijoje, perbėgo savo krantus, po aštuoniolikos valandų smarkaus lietaus. Nuostolių padaryta į \$2,000,000. Arenillas, Chagras ir Santa Rosa kaimai visiškai užlieti.

KALTINA VOKIEČIUS DARYME FALŠYVŲ PINIGŲ

Paris, kovo, 15.—Paris Presse ir Brussels Gazette talpino straipsnius, kaltinančius Vokietiją padaryme neteisėtai 100,000,000,000 markių gegužės, birželio ir liepos mėnesiuose, 1919 m., išvežimui į užsienį, kuomet markė buvo nupuolus ant 50% savo vertės. Šie faktai žinomi, ir bus viešai paskelbti vėliau. Valdžia buvo sužinėje, ir laikraščiai reikalauja aiškesnių nušvietimų šio nuotikio, kuris rimtesnis už dabar įvykusį Vengrijos falšyvų pinig-dirbių skandalą.

KAIZERIS NORI PERSIKELTI Į ŠVEICARIJĄ

Geneva, kovo 11.—Buvęs Vokietijos kronprincas apsigyveno keliems mėnesiams didelę viloj Minusio, arti Locarno. Jo tėvas, ekskaizeris gal atvažiuos pasisvečiuot pas jį, nes jam jau išpyko Doorn. Genevos laikraščiai spėja, kad kronprincas pasinaudos Genevos artimumu ir visų šalių atstovų suvažiavimu, paprašyt leidimo tėvui persikelti iš Doorn kitur, pav. į Šveicariją ar Ispaniją.

DRĄŠŲ NELAISVĖJE

Maskva, kovo 11.—Pereitą savaitę 48 rusai ir estonai buvo teisiami už špiegavimą ir kėlmą revoliucijos prieš valdžią. Trylika jų buvo nuteisti ir nužudyti. Teisiami parodė nepaprastą drąsą, neužgindami savo propagandos ir primeddami valdžiai ir teismui kaltini-

mus ir grąšinimus, kad jie neilgai gyvuos, kad darbininkai su išlaukine pagelba, pakils, nuvers valdžią ir sutvers naują socialistišką respubliką, be komunistiško gaivalo. Jie prisipažino, kad Baltojo Kryžiaus organizacija veikia Estonijoje ir parubežinėse šalyse, organizuojas del kampanijos prieš Sovietų Rusiją.

PRASIDĖJO FAŠISTŲ TEISMAS

Chieti, Ital., kovo 16.—Penki fašistai yra teisiami už nužudymą socialisto atstovo Matteotti 1924 m. Angelo Dumini, vienas iš kaltinamų, aiškinos, kad jis sekiokjės Matteotti, ir norėdamas sužinot iš jo kokių bu-du fašistas Nicola Bonservizi buvo nužudytas, išvykio ir išvežė Matteotti iš Romos. Išvažiavus šešias mylias, Matteotti susirgo ir staiga mirė. Dumini atmeta visus prirodymus, kad buvo rasta žaidžų ant Matteotti kuno ir kad Dumini pats buvo sužeistas po tuomi. Matyt, šis žmogus yra gerai fašistų primokintas, neišduot tikros teisybės. Teismas tęsiasi toliau.

PAŠAUKĖ UGNIAGEŠIUS UŽGESINT ŠIAURINES ŠVIESAS

Vienna, kovo 11.—Visi Salzburgo ugniagesiai buvo iššaukti užgesint šiaurines šviesas (aurora borealis). Salzburgo gyventojai pirmu syk matė šį gamtos reiškinį, ir jie taip išsigando, kad visas miestukas buvo didžiausiam pamišime, ugniagesiai šaukiami iš vietos į vietą užgesint "liepsnas." Ukinkinkai iš aplinkinių kaimelių bėgo, manydami, kad tai pabaiga svieto.

UŽMUŠĖ TRIS OFICIALUS

Nayarit, Meks., kovo 12.—Tris valdžios oficialai neteko gyvybės ir daug žmonių sužeista susirėmime prie Jalisco. Kunigas buvo atsisakęs uždaryt bažnyčią, valdžios paliepimu, tadel oficialai atvyko priverstinai uždaryt ją. Gyventojai pasipriešino, kilo mušis. Žuvo miestelio majoras, kongresmanas Pores ir jo draugas Orega. Tai pirmas kraujo praliejimas Meksikoj del šios priežasties. Gub. Pina dav leidimą bažnyčiai veikt.

Zinios iš Lietuvos

Gelžkeliečių federantų susirinkimas

Kaunas. Sekmadienį, 21 vasario, Šančiuose, „Saulės“ mokyklos salėje, 1 val. dienos įvyko geležinkeliečių federantų Kauno skyriaus narių susirinkimas. Kadangi susirinkimas buvo susauktas aptarimui svarbių ekonominių klausimų, delto susirinkimas buvo labai skaitlingas, kad dalyvių prisirinko pilna salė.

Atidarius susirinkimą, susirinkusiems padarė platų pranešimą seimo narys, inžinierius Kasarskis, kuris tame savo pranešime be kito prašė, kad del kredity stokos busią mažinami geležinkeliečių etatai. Anot pranešėjo etatų sumažinimo klausimas valdžios jau nebe nuo šiandien yra rimtai svarstomas ir dedama pastangų kaip tinkamiau jį išspręsti. Iš pradžių buvo nuspręsta etatų nemažinti, bet visose geležinkelių dirbtuvėse ir depuose tedirba tik po 5 dienas savaitėje. Paskui betgi paaiškėjo, kad toks nuosprendis nepraktiškas ir kaip toksai atmainytas. Dabar dirbtuvėse dirbs po senovei visas 6 dienas, betgi padieniam dirbtuvių ir depų darbininkams nebe mokėsiant už akortinį darbą nušimčių, t. y. darbininkai tegaus atlyginimą tik nuodieninį mokėstį, ir beto dar busią šiek-tiek sumažint geležinkeliečių etatai.

Mažinant etatus busią prisilaikoma tokių taisyklių, kad pirmoje eilėje busią atleidžiami iš tarnystės turintieji žemės, svetimšaliai ir tarnaujantieji bent po 2-3 asmenis iš vienos šeimos tarnautojai.

Etatų mažinimas, tai blogas dalykas ir labai negeistas reiškinys, nes Lietuvoje bedarbių jau ir taip yra gana daug. Betgi toks projektas, kad pirmoje eilėje bus liuosuojami tarnaujantieji ne po vieną asmenį iš vienos šeimos, visgi yra sveikintinas, nes iki šiol tame dalyke ištikrųjų buvo labai nenormali padėtis. Kuomet daugelis piliečių neturėdami tarnystės kenčia didelį skurdą, kiti kokie tai laimingi žmonės tarnaudami bent po kelius iš vienos šeimos gyvena sau geriausios dienas.

Jeigu jau sunki krašto padėtis, tai tą sunkenybę privalo atjaust visi tos valstybės piliečiai, o ne atskiri kokie tai nelaimingi bedaliai. Už ką gi jiems tokia bausmė? **Geležinkelietis.**

Šlapimečio pasekmės

Skapiškis, Rokiškio apskr. Buvusis praėjusią vasarą didelis šlapimečio Lietuvo, o ypač žemesniųjų vietų ūkininkams pridarė gana didelių nuostolių. Del buvusio vasaros ir rudens šlapimečio, daugelyje vietų supuvo ūkininkams daug bulvių, apsupuvo vasarajus, kitur nugalėjo įsėt rugių, arba, kad ir pašėt, per didelį šlapumą nestudygo.

To dar negana del buvusios vasaros dabar labai pradėjo sirgti ir dvėst avys, jog yra tokių ūkininkų kur nebeliko nė vienos avies. Taigi praėjusios vasaros šlapimečio „Lietuvai atnešė skaudžių pasekmių.

Dabartinę žiemą turime irgi labai nenormališką, taip kad kartais buna dideli, šiekia virš 20 laipsnių šalčių, prisniegti daug sniego, bet dažnai įvyksta labai staigios oro permainos, butent: diena lija lietūs, o naktį ima stipriai šalt. Šią žiemą buvo keletas palaidžių, iš kurių didžiausis buvo per naujus metus, betgi Skapiškio apylinkėje tas palaidis nuostolių nepadarė.

Nuo pabaigos sausio mėnesio didelių šalčių beveik nebebuvo, o dabar vasaryje tankiai buna polaidžiai, prisninga, paskui vėl šala ir t. t. Esant nuolat tokiems polaidžiams, ir po tų polaidžių šalčiams, slėniai ir žemesnėse vietose rugiais užsėtos dirvos apšalo storu ledu. Tokiose ledų apdengtos dirvose pasėtieji rugiai jei rudeny dar ir sudygo, tai dabar nuo tokio ledo jie vis tiek išges. **Skapiškietis.**

Nepriklausomybės šventė Kaune

Kadangi nepriklausomybės paminėjimui iškilmės yra nukeltos į 15 dieną gegužės mėnesio, delto šiemet kaip ir praėjusiais metais 8 metų nepriklausomybės šventė 16 vasario Lietuvos laikiniojoje sostinėje—Kaune, atšvęsta be jokių žymesnių iškilmių. Valstybinėse ir privatinėse įstaigose nedirbo niekur, taip ir visos krautuvės visą dieną buvo uždarytos. Teatruose atitinkamai vaidinimai.

Miestas iš paties ryto plėvėsavo papuoštas tautinėmis vėliavomis, bazilikoje laikyta iškilmingos pamaldos už žuvusius kovose už Lietuvos laisvę karžygius. Seime buvo iškilmingas posėdis, pas valstybės Prezidentą kelta rautai ir vakariene, kurioje dalyvavo visokie aukštieji valdžios atstovai bei diplomatai.

Vakare knygynų ir nekurų magazinių languose buvo ištatyta papuošti vitytes ženklai ir Lietuvos garsiųjų didvyrių paveiksai. Valstybės įstaigos vakare mirgėjo apšviestos elektros lemputėmis ugnimis. Gražiausiai buvo apšviesti Lietuvos banko, paskui geležinkelių valdybos, karo muziejiaus ir elektros stoties rumai. 12 v. nakties skambino laisvės varpas. **Lietuvos sunus.**

Ginkluotas lenkų puolimas

Lenkai įžūrėjo ties demarkacijos linija, mūsų pusėje, netoli Padgajų gero miško apie 15 ha sklypą; perėję demarkacijos liniją pradėjo kirsti. Musų pasienio policija apsupo beker-tančius lenkus ir liepė jiems pasitraukti. Lenkams atsiskaitius tai padaryt, teko juos kiek pagązrint. Iššovus

į viršų porą kartų, lenkai kaip musmirių apsiėdę, išlakstė. Vilniaus lenkų spauda šią įvykį basiai išputė. Po kurio laiko 2000 ginkluotųjų kulkosvaizdžiais lenkų puolė šią mišką ir po trumpo susišaudymo apsupo jį, paėmė nelaisvėn 8 pasienio policininkus. Puolime dalyvavo ir lenkų raiteliai. Tuo tarpu neišaiškinta ar tai buvo policininkai ar kariuomenė.

Lietuvos banko naujoji valdyba

Šio mėnesio pradžioje įvyko Lietuvos Banko metinis akcininkų susirinkimas, kame patvirtina metinė apyskaita. Iš jos aiškėja, kad pereitais metais bankas turėjo 8,969,188 litų pelno. Pelno žymi dalis paskirta atsargos kapitalui. Į naują banko tarybą išrinkti p. Vailokaitis, Vosylius, Mikšys, Tubelis, Digrys ir Soloveičikas; į valdybą: p. Grauskas, Kaupas, Pakyns ir Z. Starkus.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Verste lenkina vaikus

Vilniaus Šv. Kazimiero draugija Suvalkų aps. norėjo atidaryti kelias lietuvių mokyklas, bet okupantai neleido, nes, girdi, pakaksią lietuviams lenkiškų mokyklų.

Vilniuje įvedė visuotinę lenkinimą

Okupantai, pastebėję, kad kasmet Vilniaus lenkų mokyklose mokinių vis mažėja, sugalvojo įvesti visuotinę lenkinimą Vilniaus mieste. Jie mano, kad tuo būdu nors dalinai papildys tuštėjancios lenkų mokyklas. („Trimitas“)

PADEKOS LAISKAS

gerb. „Amerikos Lietuvio“ Redaktoriumi-leidėjui p. M. Paltanavičiui

Gerbiamasis! Skaitau savo pareiga pranešt, kad aš esu gavęs „Amerikos Lietuvio“ puikų sieninį su mėnesiniu nuplėšimu kalendorių. Atsiųstasis Tamstų kalendorius, tai bus papuošalas bute, už ką aš esu jums didžiausios dėkingas ir tą jusų kalendorių, skaitau sau didelė dovana.

Su aukšta pagerba,
Jūsų bendradarbis,
Lietuvos sunus.

Įvairios Zinios

Laidotuvės arkivyskupo Cieplak

Varšava, Len. Kunas mirusio Passaic, N. J. arkivyskupo Cieplak atvežtas į Varšavą, kur su iškilėmis paliktas ir pastatytas katedroj ant keturių dienų. Iš Varšavos kuną arkivyskupo gabens į Vilnių.

Marconi serga

London, Ang. Bevielinio telegrafo išradėjas William Marconi perėjo vidurių operaciją. Liga susitvėrė iš priešasties persidirbimo ir nervų įtempimo. Gydytojai praneša, kad nėra pavojaus ir ligonis pasveiks.

Camel yra sveikas, duosnus draugas milijonams patyrusių rukiotojų. Galite apeiti tolimiausius plotus, galite mokėti kiek galite, vis Camel pasiliks ištikimiausiu dūmų draugu, kokį kada nors esate turėję. Jis vis jus trauks, jis nepaliks cigaretinio atsidavimo, ir nesigailėsite rūkę Camel nei vieną dieną, nei visą amžių. Jumyse vis bus pilnas ir kvapningas dūmų užsigandinimas, pridodas smagumo gyvenimui, kada tik Camel užsidegsite.

Padarymui šio vieno cigareto yra sudėta visi gabumai didžiausios pasaulyje tabako eks-

perų organizacijos. Tikrai geriausias pakankamai geras del Camels. Rinktiniausias Turkiškas ir Amerikoniškas tabakas. Ekspertai jį sumaišo. Puikiausia cigarečių popiera, pagaminta del jų Francijoje. Užsidegdami Camel, akimirksny jus dažinote, kad sueinate į pažintį su lengvu, maloni dūmu, numylėtu milionų.

Jeigu jus dar nežinote Camel gerumo, pabandykite juos. Mes kviečiame jus palyginti Camels su bile esančiu cigaretu, nežiurint kainos. Imk Camel.

Camel

CIGARETAI

Supiaustė bolševikų piešini
Paryžius, Franc. Bolševikų piešinis perstatantis Kristų ant kryžiaus, o po jo stovinčias tris ypatas: generolo, kunigo ir buržujaus piliečio, tapo keno nors supiaustytas ir juostas. Kiti tautos pačios rūšies kuriniai dabojami. Manoma, kad tie kuriniai išstatyti ant parodos Paryžiaus Independent Salon name turi tikslą platinimo sovietų propagandos.

Kronprincas atlankė Milaną

Milan, It. Buvusis Vokietijos kronprincas nežinomu tikslu aplankė labai trumpam laikui Milaną. Kelionė atlikta buvo po slapivar-džiu. Apleidęs Milaną vidurnakty princas sugrįžo į savo dabartinę rezidenciją Villa Rocabella arti Locarno, Šveicarijoje.

Londono atkasė Romos forum'ą

London, Ang. Prie Londono statymo darbų atkasta didelė vieta, panaši į Romos forumą arba rinką, talpinančią į 100,000 žmonių. Atkastos sienos randasi 15 pėdų gilumoj ir visiškai panašios Romos architektura.

Gimdymo kontrolės biuras

Geneva, Šveic. Pirmininkas gimdymo kontrolės konferencijos New Yorke. Dr. C. Little paskelbė, kad sekanti tarptautinė konferencija atsibus 26—27—28 dieną rugpjūčio, mieste Geneva pirma Tautų Lygos su-

sivažiavimo. Tarptautinė gimdymo kontrolės organizacija ketina įtaisyti skyrius kiekvienoj šalyj ir darbuotis, kad gydytojais gautų teises duot žmonėms reikalingas informacijas.

Atidarė caro palocius

Leningrad, Rus. Privatistai apartamentai caro Aleksandro II palociuje Ekaterinos tapo atidaryti visuomenei ant pažūrėjimo. Aleksandras II viešpatavo laikotarpy nuo 1855 iki 1881 metų. Tame laikotarpy tapo panaikinta baudžiava. Palocius turi Azijos spalvą. Kambariai išpuošti Azijos išdirbytės daiktai su rytų fontanais viduje.

Artistai badauja

London, Ang. Lordas Joseph Duveen padavė prašymą premieriui Baldwin, kad valdžia pagelbėtų užlaikyti savo tautos artistus-piešėjus, apiperkant jų dailos kurinius. Tepliotųjų kuriniai sunkiausia parduoti, nes jie prieinami yra vien turtingiems žmonėms. Be nuošalinės pagalbos daug artistų turi apleist dailą ir ieškoti sau pelningesnio užsiėmimo, arba badauti. Tokiu būdu šalis praranda daug tautos talentų.

Amerikos kolegija Romoj

Roma, It. Amerikos eklesiastų kolegijos valdyba nupirko 1,000,000 ketvirtainių pėdų žemės ant kalno, arti vatikano, už kurią užmokėjo 40,000,000 litų arba \$1,600,000. Kolegijos statymas prasidės kaip

tik kolegijos rektorius kun. Eugene Rourke surinkęs po Ameriką fondą, sugrįž Romon.

Davė \$3,000,000 gyvulių globai

London, Ang. Ponia Sarah Grove Grady paliko \$3,000,000 užrašą gyvulių globai. Gyvulių ligoninė gavo 50,000 svarų, kitos gyvulių priežiūros įstaigos apturėjo nuo 1000 iki 6000 svarų.

Perlėks Atlantiką į 12 valandų

Berlinas, Vok. Susitvėrė nauja orlaivininkų mokšiška draugija, kurios tikslas yra apart mokslo tyrinėjimų, pagerinti orlaivininkystę. Bandymai bus daromi sekt aukščiausio laipsnio atmosferoj ir greitumo, kad perlėkimas Atlantiko imtų 10 iki 12 valandų laiko.

Caro parkai pavesti vaikų žaidimams

Leningrad. Carskoje selo carų šeimynų vasarnamiu su puikiausiais aplinkiniais parkais pavesta žaidimams vaikų Leningrado visuomenės. Carskoje selo su puikiausiu palociu ir sodnais,

Ješko Amerikos kapitalo
London, Ang. Amerikos kapitalistai yra kviečiami užimti Sovietų Rusijos aliejaus šaltinius su įdėjimu \$50,000,000 į tą pramonę, kaip tik Rusija susitaisyti su svetimtaučių karo laikų reikalavimais. Tą patį prielankumą Sovietų valdžia parodo ir Anglijos kapitalui.

Prarijo pelę

Blackburn, Ang. Kad išlošt \$5.00 laizybų, Andrew Evans prarijo gyvą pelę, kurią vėliau reikėjo išimti iš ydurių per operaciją.

„Antra Valanda Ryte...“

Gillat miegas ramu... sapnuojant malonių apnaga. Tai - BAMBINO pradeda verti.
BAMBINO
Tai viskas, ko jie nori-Bambino.
Tie maži dirgliai mėtologiniai tuojais pranyka.
Bambino patalpo skelbia ir vėdinimo sistemos-pilngvina vidurių užkietijimą.
Kudikai mėgsta jį! Net prieš dangstį!
35c. arčiau miesto vaistinėje. Arba užsakykite tiesiai iš laboratorijos. Pasimėtime pavyzdį ant paraiškų.
F. AD RICHTER & CO.
BERRY & SO. 5th STS. BROOKLYN, N. Y.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

M. PALTANAVICIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.Yearly subscription: In United States \$2.50
In Foreign Countries \$3.00
Single copies ..... 5 cents.

Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamasM. PALTANAVICIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.Metinė prenumerata: Suv. Valstijose \$2.50
Kitose valstybėse \$3.00
Pavieniai egzemplioriai ..... 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta 14 angšt.

Entered as Second Class matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

BALSŲ ZVEJONĖ PRIEŠ RINKIMUS
LIETUVOJE

Sueisi lietuvių kaimietį, užsiminti jam mokslą, pradėsi kalbėti jam apie įvairius mokslo išradimus—jis nuliūsus, o atsikūšęs beviliškai atsakys: "bemoakslis žmogus—aklas žmogus." Nė neįjunti, kaip nežymiai tas pilkermėgis senelis sava suspausta širdžia dar kelis kart atsikus, kaip, pagaliau, it deimantas, skaišti ašara per jo gyvenimo vargų, nusivylimų išvagotą veidą nuriedės.... Tai ne poezija, bet tikri gyvenimo reiškiniai.... Žodžių sakant, pats bemoakslis lietuvis supranta savo vargus. O inteligentija, iš tos liaudies, iš pilkermėgių lušnelės kilę musų inteligentai, ar supranta jo skausmą? Aišku, kad ne. Daugelis inteligentijos išnaudoja jį visada, ypač prieš rinkimus. Siemet tas tiesiog cinišku būdu pasireiškė. Prieš rinkimus pradėjo steigtis be narių partijos, kurių vardai labai panašūs į dabar esančių.

Paimkime kad ir tokį reiškinį: Jau senai veikia Lietuvoje ukininkų draugija, kuri vadinasi "Lietuvos Ukininkų Sąjunga." Šis vardas visiems yra žinomas, gerai pažįstamas. Ši ukininkų sąjunga jau daug pasitarnavus ukininkams. Daug parvežus ukininkams pigiomis kainomis iš užsienių trašų, originalių seklių, gyvulių, daug jos centro dėka agronomų aplankę ukininkus su paskaitomis. Del to, dabar ši ukininkų draugija kaimiečiams mylimiausia.

Žiuri, žiuri nuskuręs socialistėlis į šią sąjungą ir laidosi, it katinas į lašinįvis. Ar neįsigėis jis pagaliau pasinaudot jos autoritetu, jos nuopelnais.

Iš tikrųjų, braukšt ir suveria kita, dar naują ukininkų sąjungą, kurią pavadina "Lietuvos Ukininkų Partija." Na, ir ka gražas vardas, tik gaila, kad ši naujoji partija be narių.

Bet, tiesą sakant, tam "kurėju" nė nereikia narių, jam tik reikia balsų. Kuo šios naujos partijos vardas skiriasi nuo senosios? Gi žiūrėkit: "Lietuvos Ukininkų Sąjunga" ir "Lietuvos Ukininkų Partija." Tik vietoj "sąjungos" pakeista "partija." Na, o žmonės, bemoaksliai dar "partijos" nuo "sąjungos" visai neskiria. Vadinas, daugelis balsuodami per savo tamsumą balsuos už slą, ka tik iškepta

Lietuvių partijos prieš rinkimus

Sakoma, kad demokratija yra patogiausia, geriausia, šalies valdymo forma. Istikrų, su šia nuomone kiekvienas sveikai galvojęs sutiks. Ko čia ir bereižot, ar pats žodis kalba apie laudies, didžiausios visuomenės dalybę galybę (žodis "Demokratija" sudėtas iš dviejų graikiškų žodžių: "demos" (reikia liaudis) ir "krates" (valdytis). Vadinas, demokratija yra ne kas kita, kaip tik aukščiausias laudies valdymo galybės laipsnis. Išeina, kad liaudis turėtų džiaugtis demokratija.

Pažvelgus lietuvių liaudin, pastebimas liaudies džiaugsmas demokratijos idėja, bet kartu aiškiai matomas josios nepasitenkinimas, tiesiog nervingumas toje demokratijoje besireiškiančiais šmeižtais, ciniškais atskirų asmenų puolimais, pačios liaudies išrinktos valdžios koliojimais.

Ir kokio purvyno dabar, prieš rinkimus, nerasi musų spaudoje, kokios rušies šmeižto, begėdiško koliojimo truksta dar musų dienraščiuose, visokių partijų savitais raščiuose, net vadina muose dailės žurnaluose.

Rodos, kad nežinoma, nematoma jėga traukte traukia musų politikus, rašytojus dvasios purvynan, begėdiškos politikos sukurin.

Paimk, dienraščių—žiurėk pilnas karikatūras, revoliucijines dvasios idėjas, moralio krito reiškiniai.... Dailėje, literaturoje, mene kai kur reiškiiasi savotiška pakraipa futurizmu vadinama. Musų futuristai savo poetiniais šlamštais nori nušluot klasinę literatūrą, savo "origanalius" rankos peckojimo "kuriniu" nori i dumbklus sumaišyti didžiausių pasaulio dailininkų, menininkų, genijų fantazijos amerikiečiai likit doriniai sveiki demokratijos idėja temdančios ydos nepaliesiti.

Ne tik spauda, bet ir musų šalies demagogų buriai kiršina musų liaudį, gadina josios sveiką sielą, patys dumblini budami, kitus dumblina.

Ypač opozicija nerimsta, savo biauriais pamfletais musų valdžios autoritetą sau po kojomis pasimetę tremptė trempia. Nors daugelis už savo darbus patenka kalėjimuosna, pabaudomis už savo liežuvių nevaldymą užsimoka, bet gi nerimsta. Iš tikrųjų daugelis keikia valdžia už "spaudos varžymą", už susirinkimų kontrolę. Bet čia reikia drįst pasakyt, kad dar valdžia per mažai valdo nenuoramam, demoralizatorius. Jei leist demokratijoje augt melui, šmeižimui, politiniam purvui, tai tas pats ka į gražiai beaugančius kviečius suleist kiaules, gyvuliūs ganytis. Jei demokratija, tai tik ramiems žmonėms demokratija, o demoralizatoriams joje tarpt ne vieta. Lietuvių liaudis nori nusikratyt vidujiniais ir išoriniais (kartu ir amerikiečių skerdžiančiais) dvasios purvynais.

P. Aušrietas,

kurinius. Futurizmas neskiria pornografijos nuo dorinės estetikos, beprasmių frazių, nuo gražiausiai skambančių eilių.

Iš tikrųjų, imu abejojot, ar tik šis "futurizmas" nesivysto musų politikoj, spaudoj. Manau, kad taip. Jei ne, tai kodėl gi dailės žurnalas vietoj dailės pradeda garbinti purvyną—purvynosios politikos taktiką, kodėl politikos, visuomenės dienraščiai vietoj ramaus, kringio galvojimo straipsnių kupini biauriaisios tulžies, melų, asmens įžeidimų, pamfletų. Kodėl gi veržias iš lietuvių politikos ciniški keiksmai, kodėl jis butinai purvyne mirkt įprato? Aišku, kad čia futurizmo, ir dar ne kokio, bet, pasakysiu, politinio futurizmo reiškiniai.

Šie reiškiniai erzina lietuvių visuomenę. Lietuvių visuomenė dar neseniai manė, kad visa, kas, anot jos, "drukuota" yra šventa, brangu, kilnu, teisinga, dabar gi mano, kad visa, kas spaudinta yra dailiai apvilktas melo apsiaustu.

Liaudis netiki spaudai. Tai skaudus, per daug skaudus reiškinys. Jūs netikinti spaudai liaudis—mirus ir numirus savo dvasias amžinai. Kodėl?

P. Aušrietas.

PRANEŠIMAS

Su didžiu širdyje skausmu pranešu skaitytojams šio lakraščio apie mirtį p. M. W. Bush (Miško Bučinsko), kuris būvo plačiai žinomas lietuvių visuomenėi.

Velionis Bush yra gimęs 1872 m., Gudupijų kaime, Daukšų parapijoj. Liudvianavo valsčiuje, Mariampolės apskrity.

Mirė 8 d. kovo, 1926 metais. Palaidotas 11 dieną kovo.

Velionio draugas,
A. B. Strimaitis.

Amerikos Žinios

Prezidento tėvas sunkiai serga

Washington. Prezidento Coolidge tėvas per paskutines dvi savaites ligos žymiai nupuolė nuo iegų. Kuomet gydytojai pranešė apie ligonio sveikatos stovį, prezidentas liepė paruošt specialią traukinį, kad pašauktas galėtų kuogreičiausia pribūt prie miršančio tėvo.

Duktė priežastis tevo sauzūdystės

New York. John Holub nusinuodino už tai, kad jo duktė nepaisant tėvo draudimo pastoj kabareto šokike. Motina su policijos pagalba ieško dukters, kuri du metu atgal apleido tėvo namus.

Pardavinėja Napoleono vyną

Tiflis, Georgia. Senas vynas, konjakas, degtinė ir kiti gėrimai įvairaus senumo kiti stovėję net 300 m. laiko sukrauti dideliuose buvusių Kaukazo gubernatorių, daugiausia Romanovų gimi-

nės, sklepuose pardavinėja- ma gana pigiai. 100 metų senumo vyną galima nusipirkt už \$8.00 kvortą, tai pigiau negu Amerikos "munšainė." Revoliucijos laikė buvo gana daug išlaistytas to brangaus vyno tačiaus dar yra Rusijoj apie 5000 įvairių skyrių senovės išdirbystės gėrimo. Tarpe jų randasi vynos padovanotas Napoleono Rusijos kunigaikščiam.

Sugavo šmugelį degtinės

Cleveland. Federalės valdžios agentai sugavo degtinės šmugelio sindikatą, kuriame dalyvavo apie 112 ypatų pardavinėjant degtinę 11 miestuose. Surado 228 vagonų su degtine, vertės 50 centų už galioną, kuri pardavinėjama buvo perkupčiams po \$3.00. Maišytą su vandeniui degtinę perkupčiai pardavinėjo žmonėms nuo \$10.00 iki \$25.00 už galioną. Suareštavo 74 nužūrėtas ypatas.

Mirė žymus finansistas

New York. Pasirgęs kelias savaites numirė žymus Bostono finansistas bankierius James Storrow. Velionio kunas bus nugabentas iš New Yorko į Bostoną, kur bus palaidotas.

Nuteista už užmušimą sunaus

Baltimore, Md. Ponia Edna Coursey tapo nuteista 10 metų kalėjimo už užmušimą savo penkių metų sunaus. Kartu su ja kaltinama ir jos vyras Ralph Coursey.

Ruošiasi prie Olimpiko lenktynių

New York. Finų atletai stropiai ruošiasi prie ateinančių Olimpiko lenktynių, kurios atsibus Amsterdame 1928 metais. Finai deda pastangas, kad pralenkt amerikiečius.

Perkirto valtį

New York. Išeidamas iš uosto laivas Majestic perkirto pusiau praeinančią valtį. Žmogus buvęs ant valtės, spėjo nušokt į vandenį. Laivas Majestic nuėjo savo paprastu keliu į Europą.

Galva R. katalikų bažnyčios Rusijoje

Washington. Pranešama iš Romos, kad papa Pius XI paskyrė kunigą Edmundą Walsh, Georgetown universiteto, galva R. Katalikų bažnyčios Rusijoj. Kun. Walsh, budamas Rusijoj nuo 1922 metų, kur Hooverio administracijoj darbuosi, gelbėjime badaujančių Rusijos žmonių, yra gerai apspajinęs su Rusijos aplinkybėmis ir bažnyčios stoviu.

Žmogžudys pasikorė kalėjime

Trenton. Noah Walker, 32 metų negras, nuteistas už žmogžudystę ant 20 metų kalėjimo pasikorė po elektros šviesa savo kambary.

Nauji aukso šaltiniai

Red Lake, Ont. Pasklydusi žinia praneša, kad šiaurinėj daly Ontario atsivėrė aukso šaltiniai, kas patraukė domęsių Kaukazo gubernatorių, naujų žmonės važiavo į Alas-

ka ir Klondiką kast auksą, su miestų išdirbyste. Kuomet dirbtuvių darbininkas per metus uždirba apie 1256 dol., tai ukės darbininkas gauna vos 730 dol. Gi idėtas į ukę kapitalas atneša tik antrą nuošimtį pelno.

Pakėlė mokestį

New York. Namų budavojimo pramonės vada ir darbininkai susitaikė ir galutinai nustatė dienos darbo mokestį. Nuo 1 dienos kovo mėnesio dailydės gaus 12 dol., o murininkai 14 dol. per dieną. Namų kainos vargiai pasiliks tos pačios, galima tikėtis, kad pakils.

E. Debs negali išvažiuot

Terre Houte, Ind. Socialistų vadas Eugene V. Debs norėtų važiuot dviem mėnesiam į Bermudą, bet bijo, kad išvažiavęs negalės sugrįžt. Už pasipriešinimą karo įstatams E. Debs buvo nubaustas 5 metų kalėjimu prie ko prarado savo pilietystės teises. Prezidentui Hardingui dovanojus jo kaltę, E. Debs iš kalėjimo paliuosuosas, tačiau pilietystės popierų dar neatgavo.

Moteris išrinkta miesto majoru

Seattle, Wash. Ponia Bertha K. Landes tapo išrinkta miesto majoru. Tuo tarpu miestas panaikino majoro pareigas, kurias pildys specialė miesto išrinkta komisija. Ponia Landes tik vardą majoro turės.

Rado lovoj negyva

Williamstown. Williams kolegijos studentai atėjo ryte prikelt savo draugą studentą, Joseph L. Child, rado jį lovoj negyva. Netikėta mirtis—iš priežasties vėlionio širdies silpnumo, užklupo jaunuolį laike pasilio.

Vienuolyno gaisras

Framingham, Mass. Trys Sv. Juozapo vienuolyno seserys užsitarnavo garbės, kuomet gaisrui istikus nedėpantis pavojaus pylė vandenį ant liepsnojančio naujo vienuolyno namo ir apsaugojo nuo sudėgimo iki atvyko ugnegesių pagelba.

Paliko skaitlingą gentkartę

Bloomsburg, Pa. Ponia S. Ramsey mirusi 82 metų amžiaus paliko vyrą, 8 vaikus, 39 anukus ir 79 proanukus.

Pasimeldė už nudvėsusią kumelę

Los Angeles, Cal. Arklių parodos klybas pagerbė nudvėsusią kumelę "Elizabeth Greis", kuri laike savo gyvenimo paėmė 14 pirmų dovanų arba praizų. 150 klybo narių, susirinkę pagerbt jos atmintį, stati, su nuleistomis galvomis pasimeldė už kumelės "dušią."

Blogas ukių padėjimas

New York. Amerikos ukių stovis neduoda gerų ekonomiskų pasekmių. Žemdirbystės biuras praneša, kad per paskutinius 25 metus pelnas ukininkų nuolatina mažėja, ir negali vest konkurencijos

Prohibicijos stovis

Washington. Smarkios varžynės eina kongrese tarpe prohibicijos rėmėjų ir jos priešų. Katra pusė laimės, tuo tarpu nežinoma, tačiau galima tikėtis, kad Volsteado aktas bus kiek pakeistas.

Gatvių gelžkelio nelaimė

Boston. 50 važiuoančių vyru ir moterų tapo apdaužyti, kuomet du gatvių gelžkelio traukiu susimušė prie Huntington ave. Ambulansai buvo pašaukti, bet tik vieną ypatą atsiėjo nuvežt ligoninėn.

Influenza žemdirbystės kolegijoje

Amherst. Apie 150 mokininių ir mokintojų Massachusetts žemdirbystės kolegijos apsirgo influenzos liga. Epidemija staiga iškilo, bet krizis praėjo ir ligoniai sveiksta.

Ateivių šmugelis mažėja

Washington. Komisijonierius Sv. Valstijų įeivystės, praneša, kad iš priežasties deportavimo ir geros priežiūros pasų Europos uosto neteisingas įvažiavimas į Ameriką žymiai parėtėjo. Priežurą įvažiavimo valdžia nesumažins.

Pakels submariną S-51

New London, Conn. Nuo 15 balandžio prasičės darbas prie pakėlimo nuo jurių dugno nuskindusio rugsėjo mėnesio submarino S-51, jeigu oras bus patogus. Lavonai nuskindusių jurininkų nebus išimti iš laikinio grabo iki submarinas nebus ištrauktas ant vandens paviršiaus. Laivas bus įtrauktas į Brooklyną uostą.

Upės dugnas puola

Sharon Spring, Kans. Upės Smoky Hill dugnas staiga emė slinkt. Viduje upės pasidarė duobė 300 pėdų pločio ir kaip spėja 500 pėdų gylio. Priežastis to nepaprasto slinkimo—nežinoma.

Protestas prieš Meksikos pasielgimą

Washington. Viešame susirinkime Knights of Columbus organizacijos išnešta protestas prieš Meksikos valdžios pasielgimą su sveitimauciu bažnyčiom ir mokyklom. Proteste reikalaujama griežto nusistatymo amerikos valdžios prieš Meksikos saualią ir nepripažinimo jos dabartinės valdžios.

Prašalino evoliucijos mokymą

Jackson, Miss. Gubernatorius Mississippi valstijos Henry L. Whitfield pasirašė ant biliaus, draudžiančio valstijos užlaikomose mokyklose mokint, kad žmogus paėjo nuo žemesnių gyvunų.

Laimėjo bylą

New York. Grafienė Cathcart išlošė bylą prieš deportavimą ir gali svečiuotis Amerike kiek jai patinka.

PO MEDŽIU.

Mieli broliai ir sesers: — Visi kalba apie seimo rinkimus mūsų Tėvynėje Lietuvoje. Mes čia Po Medžiu, taip gi kalbėkim, jog mums labai rupi kas bus į seimą išrinkta. Laikraščiai rinkimus pradėjo jau net pernai pavasarį. Iki šoliai jau mes išgirdome visokių partijų nuomonių ir jas suglaude, matome, kuom jie gali pakelti mūsų šalį, kuom palengvint Lietuvos žmonių gyvenimą.

Vieni iš jų sako: „Kad mes Lietuvai valdytume, tai nieko netrukutų, lietaus būtų kada reikia ir pagada ateitų su javų ėmimu.“ Kiti vėl skelbia, kad „Nereiktų nė bažnyčių, nė kryželių mokyklose ir t. t. tai nereiktų šventųjų, nenuneštų jų potvinių... Išnyktų apgavikai, sukčiai ir vagys.“ Daug partijų, daug visokių nuomonių. Visos partijos stengiasi pagirsti save ir prizadėt labai daug. Kiekviena partija, kad savo nuomonę kuotoliau paskleist, renka pinigus ir taiso fondus.

Mūsų broliams ir seserims Lietuvoje teks girdėt labai daug tų prakalbų ir jie nežinos už ką balsuot. Taip ejo si per rinkimus čia, mūsų naujoje tėvynėje—Amerike. Kas keturi metai mes renkame Suvenytų Valstijų prezidentą. Vieną metų mes išrenkame demokratą, darbai pradeda stot, biznis eina blogai, bedarbės įkirią žmonėms. Už kitų keturių metų mes renkame republikoną, tikėdami viską pataisyti; darbai pradeda eit, ir per porą metų turim neblogą laiką, tik paskui pradeda viskas šlubuot. Kartais jokio skirtumo nėra: šlubuoja priė demokratų ir priė republikonų valdžios.

Nuo pradžios Europos karės ir dabar, mūsų naujoji Tėvynė varo gerą biznį. Nežiurint, koks mus prezidentas yra: fabrikai ėjo gerai ir darbininkams pradėjo mokėt vietoje 10 dolerių savaitinės algos—po trisdešimt, keturiasdešimt dolerių. Žmonės, kurie dirbo, pasigavo pinigų, prisipirko namų ir į bankas pasidėjo gerai turto. Budavojimas gražių namų, didinimas dirbtuvių, prasidėjo visoje šalyje. Nieko nereikia partija patogiuose laikuose. Kompanijos turi mokėt taksumo nuo įeigų; bet kad sumazintus jas, jos taiso visokius pataisyumus fabrikuose, pagerina darbininkų aplinkybes be jo-

kių straikų, be karių. Išnyksta valkatų landynės ir viskas šalyje pasigerina. Už tai, tai ne partijai ačiū. Tie, kurie prisilupo pinigų, gali pasidėkavot Europos karei ir susidėjusiom aplinkybėm, per kurių priežastį fabrikai užė dieną ir naktį, kad pristatyt ant karės lauko karės reikmenis. Šalį pakilo.

Prieš karę ir čia, mūsų naujoje Tėvynėje buvo pritaistyta komunistiški katilai ir duodama sriuba bedarbiam visuose didesniuose miestuose. Tuo laiku Trockis gyvendamas New Yorke pasidėmė už tos nuomonės komunistiškų katilų ir nuvažiavo į Rusiją, kur ją pradėjo vykint. Pagerinimas buvio nė kiek nuo partijos nepaėina, nes dabar visos partijos gerai iškamantinėję ir žiuri kaip ką geriau padaryt. Bet kaip nėra progos, tai daug ko ant partijos negalima užsitikt.

Pereiti rinkimai labai aiškiai žmonėms dar pamename: visos partijos daug gero žadėjo, ir tie, kurie daugiausia gero žadėjo, tapo išrinkti į valdžią. Bet daug gerumų, kaip buvo žadėta, neįvyko. Jie niekad neišvystė iš žadėjimų. Taip ir toliau nelabai ką galima ant partijų atsідėt, jos ir toliau nedaug Lietuvos žmoniems duos.

Reikia kreipt atydą daugiausia į savo paiegas, savo trusą, ir jeigu ko gero nori gaut, tai tik iš savo sunkaus darbo. Reikia mąstyt kaip darbą greičiau ir lengviau padaryt, reikia vaduot, kiek galint savo sveikatą išmislais, mašinom, pritaisytais, kad darbą greitai ir gerai padaryt, kad pelno iš jo tu-

rejus. Lietuvoje pinigų yra ra mažai, bet darbo yra daug, tai reikia dirbt darbas nepaisant pinigų. Piniagai išvalios patį ateis. Daug geriau būtų, kad mes rinkume pinigus del varymo propagandos kaip išdirbt Lietuvoje žemę pagal naujausią budą, kad žmonės ją dirbdami turėtų kuodaugiau pelno. Kaip budavotis namus, kuriuose būtų ramiau gyvent, kaip augint gyvulius ir kitokių dalykų ant ukų, kas tikrai duotų pelną žmonėms, o ne vien partijų prizadėjimus. Mes, Amerikos lietuviai, visai neturime reikalo dėt pinigų ir gelbėt kokiai nors partijai Lietuvoj viešpataut. Negyvendami ten, mes dagi nežinome kokia partija Lietuvoje geriausia žmonėms tiktu.

Lietuvos žmonės didesnėje dalyje yra ukininkai, kurių mes nė žodžiū, nė raštų nepasiiekiam ir nežinom ko jiems reikia. Kauno politikieriai, yra toki pat kaip ir New Yorke politikieriai, jiems rupi gautis į valdininkų vietas ir turēt sau pragyvenimas. Už vis labiau mums reiktų rupintis didesneja dalia Lietuvos gyventojų—tai yra tai, kurie žemę aria ir mokesčius moka ir palaiko visą Lietuvos šalį. Mes amerikiečiai, budami gerame sutarime labai daug galėtume pagelbēt Lietuvos žmonėms dėdami visuomeniškas aukas, del viešų pagerinimų Lietuvoje, kas būtų daug geriau negų dėt aukas skelbimams, išgarsinimui partijos vardo. Tai taip mes bepartyviai turim žiūrēt į Lietuvos reikalus.

Žmogus.

LIETUVIAI AMERIKOJ

CHICAGO, ILL.

St. Valančiaus byla

Šio mėnesio 10 d. kriminoliname teisėje Cayloro teisme pasibaigė nagrinėjimas Stasio Valančiausko Valančiaus, buvusio Universal-State Banko kasininko padėjėjo byla del prapuolusių depozitoriaus Urbos padėtų banke \$1000 pinigų.

Prokuroro padėjėjas adv. Nicolai aiškiai įrodė, kad tie pinigai tapo Valančiaus išimti ir pasiliko pas jį ir prisaikintųjų teismas po dviejų valandų svarstymo atrado

kaltinamąjį kaltu. Įstatymas skiria bausmės už šitos rušies prasikaltimą nuo vienu iki dešimties metų kalėjimo. Bausmę ketino paskirt teisėjas š.m. 19 d., bet bausmės paskirimas tapo atidėtas, kaip sako, del nesuspėjimo rekordų paruošt.

Valančiaus advokatas Devine ketina reikalaut naujos bylos nagrinėjimo, arba, jei to negautų, kels bylą į augštesnį teismą.

Valančius yra kaltas, bet jo šalininkai, kurių jis pasidarė dalyvaudamas visuomenės darbuose, mano, kad jis yra tik apsirikimo auka. Bet iš Valančiaus paties prisipažinimo teisme yra aišku, kad su juo apsirikimo negalėjo but, jei jis bespekuliuodamas vokiečių markėmis ir Lietuvos auksiniais su depozitorių pinigais pasidarė \$50,000 pelno. Taip pat yra aišku, kad žmogus turintis \$50,000 kapitalo, nėra proletaras ir todėl nereikalauja jokių aukų savo apsigynimo reikalams. Bet jo draugai, kaip girdėt, renka aukas tolesniam jo bylos varymui.

Šitas aukų rinkimas, gal yra tik paprasta teisminė strategija, reikalinga išėjimui iš sunkios padėties ir todėl bylos vedimo žvilgsniu, gal, tai yra labai paprastas dalykas. Bet jei žmogaus pateisinimui reikia įkalbinēt žmonėms nebuit dalykai, jei reikia jie apgauđinēt, tai yra blogas dalykas.

Kaip mes galime laukt iš visuomenės sveikos nuomonės, jei mes paslepame nuo jos tiesą, ir maitiname ją melu?

Šitą faktą čia išskeliu delto, kad jam panašių dalykų atsitinka mūsų gyvenime daug. Ačiū tam mums truksta nuoširdumų ir pasitikėjimo vienas kitu, o be tų daiktų joks darbas negali mums sektis ir nesiseka.

Mateika.

PHILADELPHIA, PA.

Draugiškumas virto žmogų žudyste

Philadelphijos priemiesty, vadinamame Breeze Point, kur gerokas burelis lietuvių gražiai apsigyvenę. Prie 2342 Winton St. gyveno Antanas Bartkevičius, vos 17 metų amžiaus, likosi nušautas per savo draugą, koki tai angla.

Jie du ilgai draugavo ir vienas kitą lankydavo. Vasario 17, anglikutis atėjo pas Bartkevičuką, bet neradęs jo namie, laukė jo pakol jis pareis. Kada Bartkevičukas parėjo, anglikutis pasisaukė jį į kambarį ir neužilgo pasigirdo šuviai. Anglikutis išbėgo laukan ir nežinia kur pasislėpė. Namiškiečiai subėgę Antaną rado peršautą. Kokia priežastis jų susipykimo, tai nežinia, bet jaunas Antanas tapo pakavotas ir atskirtas amžinai iš šio pasaulio, lai buva jam šios šalies žemėlė lengva. Tapo gražiai pakavotas su bažnytinėmis apeigomis.

Lietuviai parodoje nedalyvaus

Kiek laiko prabėgo, kaip Philadelphijos lietuviai buvo sumanę dalyvaut Visasvietinėje parodoje, kuri prasidės pirmą dieną Birželio, Philadelphijos mieste paminėjimui pusantrų šimto metų nuo miesto gyvavimo.

Iš karto Philadelphijos lietuviai buvo smarkiai šokę prie darbo imt dalyvumą parodoje. Išrinkta centralinis komitetas ir padaryti atsisaukimai į plačią visuomenę. Bet laikui bėgant nežinia kas pasidarė, kad už-

manymas nustojė savo agitacijos, tik pasigirdo gandas, kad per vėlu ir negalima gerai tam trumpam laikui nieko surengt. Tai pastutinės žinios girdisi, kad lietuviai visasvietinėje parodoje nedalyvaus. K. Dryža.

E. VANDERGRIFT, PA.

Apgavo lenką

Vasario, 27 čia atsibeldė kokie trys žulikai—lenkai ir pradėjo klausinēt kas turi daugiau pinigų, jie nori biznį padaryt. Dasiklausia, kad vienas lenkas krautuvininkas turi pinigų, tai jie visi trys nuėjo pas minētą lenką ir padėje ant stalo 20 dolerių, pradėjo kalbēt apie pirkimą namų. Patį save persistatę: vienas esąs barzdaskutis, antras rubsiuvis ir trečias cinuotojas. Pakol kalbėjo apie biznio reikalus, tai krautuvininkui liepė durys uždaryt, kad niekas neperiškadytų. Bekalbant, vienas jų ištraukė iš gurbo šmotą paaukuotos geležies ir pradėjo krautuvininkui siulyt pirtk sako: „Šitas šmotas aukso vertas 16,000 dolerių, tamsta pirtk jį, mes atiduosim už 6,000 dolerių. Krautuvininkas pamanė, kad tai tiesa ir nusiderėjęs ant 4,500 dol. nupirko. Žulikai išnyko. Lenkas besidžiaugdams gabalu aukso, praskuto ir pamatė, kad apacioje geležis. Tuojaus davė žinią policijai, bet jau buvo per vėlu. Reikia vaktuotis nuo žulikų ir nenorēt pergreit pralobt.

Raštininkas

ŽMONIŲ BALSAS.

No. 9 „Amerikos Lietuvis“ p. Žiemys is Rochester, N. Y. rašo, buk Lietuvoje tarpe partijų reikia to ir to... Sako, reikia rinkt gerus žmones į seimą. Kokius gi Lietuvos žmones renka? Ar negeriausius, bent jiems taip atrodo, kad jie geriausius renka. Bet ir geri padaro klaidų, o kartais ir geriausie norai žmogaus neišsipildo pagal norą.

P-nas Žiemys irgi, rodos, turi gerus norus, bet nurašo taip, kad paskaičius turi a-bejot. Jis sako: „Aš neimčiau šimto vilniečių už vieną suvalkietį.“ Pridėdamas tą, kad ten, jų kampelyje apie Seinus ir Smalėnus nėra nė vieno inteligento. Tai čia ir klausimas yra, kuom įjus tas kampelis taip branžus, jei vieno nemainytum ant šimto?

Gerai padarė „Amerikos Lietuvis“, įdėdamas p. Žiemio raštelį, tai parodo, kokių mes turim lietuvių dar 20-me šimtmete.

Man atrodo taip: kad mes lietuviai, nežiurint kuriame krašte gyvenam, visi esam lygūs broliai ir seseris. Žmones, kurie veikia ką nors gero mūsų tautos labui tarpe mus, turi but pagerbiami. Kaslink pasirupinimo apie tą kraštą, tai gal Lietuvos valdžia ir labai susirupinus, kad visi Lietuvos kraštai prigulētų prie nepriklausomos Lietuvos, bet ir rūpesčiams rubežiai yra ir kartais neprieinama, negalima. Kam tai kraut viską ant Lietuvos valdžios, jog

ta valdžia nėra kokie tai iš dangaus išmesti galiuna? Galim ir mes kiek apie savo kraštus pasirupint. Vietoje, kad nešt savo kraštui kokią apšvietą, p. Žiemys nori sutvert dar kokią suvalkiečių partiją kaip geresnių žmonių. Mano nuomone, kad ne partijoms,

bet vienybėje dirbdami mes galim daugiau nuveikt. Aš mylėčia, kad p. Žiemys nukeliautų savo Tėvynėn ir pasirupintų apšvieta to kampelio, kur netrukutų pasikui inteligentų.

J. Mončiunas, iš Hartfordo.

Jauni berneliai rengias kelionėn

Jauni berneliai rengias kelionėn Ir besirengiant žirgus balnoja; Žirgeliai žvengia jau pabalnoti, Jauni berneliai į karą joja, Aukštai iškėlė vėliavą gražią, Kuri nuo vėjo jau plėvesuoja. Štai pasigirdo balsas trimto Ir mūsų berneliai linksmai dainuoja: „Piktieji priešai trempia mūsų žemę, Varguose laiko dalį tėvynės. Mes išvaduosim vargstančius brolius, Nesigalėsime savo krutinės! Pirmyn į kovą, narsūs broleliai, Nenusigaskim prieš galingo. Kovoj, vienybėje—mūsų galybė, O veik įgysim, kas reikalinga! Kol širdis plaka mūsų krutinėje Ir iš jos veržias linksma dainelė, Tol mes su priešais piktais kovosim, Kol neišvaduosim visą šalę! Prieš mūsų ieğą, pasirįžimą Negalės priešai išsilaikyti: Jei visi stosis juos išvarysim,—Jog mes privalom tai padaryti!“ Mokolai, 1924—IV—10.

Taip, jaučiu, kad kitą tu širdy turi...

Taip, jaučiu, kad kitą tu širdy turi Ir kad duoto žodžio neprisilaikai. Tu veltui nuo manęs tai stengies paslėpt, Nors esu aš aklas, bet ne visiškai! Nors man savo grože užburei akis, Bet gi aš teisybę širdy pajutau, Nors toli be galo nuo manęs esi, Bet tave mintyje visada matau! Pajutęs, kad kitas pradeda patikt, Kas man bepaliko nuskriaustam daryt? Ramiai pasitraukiau nuo tavęs toliau—Ašai nenorėjau jus laimės kludyt! Taip, jaučiu, kad mane pradėdi užmiršt Ir kitam akysna pažvelgi luosai, O man širdy tavo jau vietos nėra—Manau, kad netrukus užmirši visai!

Kas nemoka pats skaityti

Kas nemoka pats skaityti, Negal kitą išmokyti. Kaip gi gal parodyt kelią, Sustiprinti kito valią, Kurs privalo pats pasakyti, Ką privalo pats daryti? Kas kelio tiesos nežino, Tegu kitą nemokina.

Kas tą darbą neatlieka

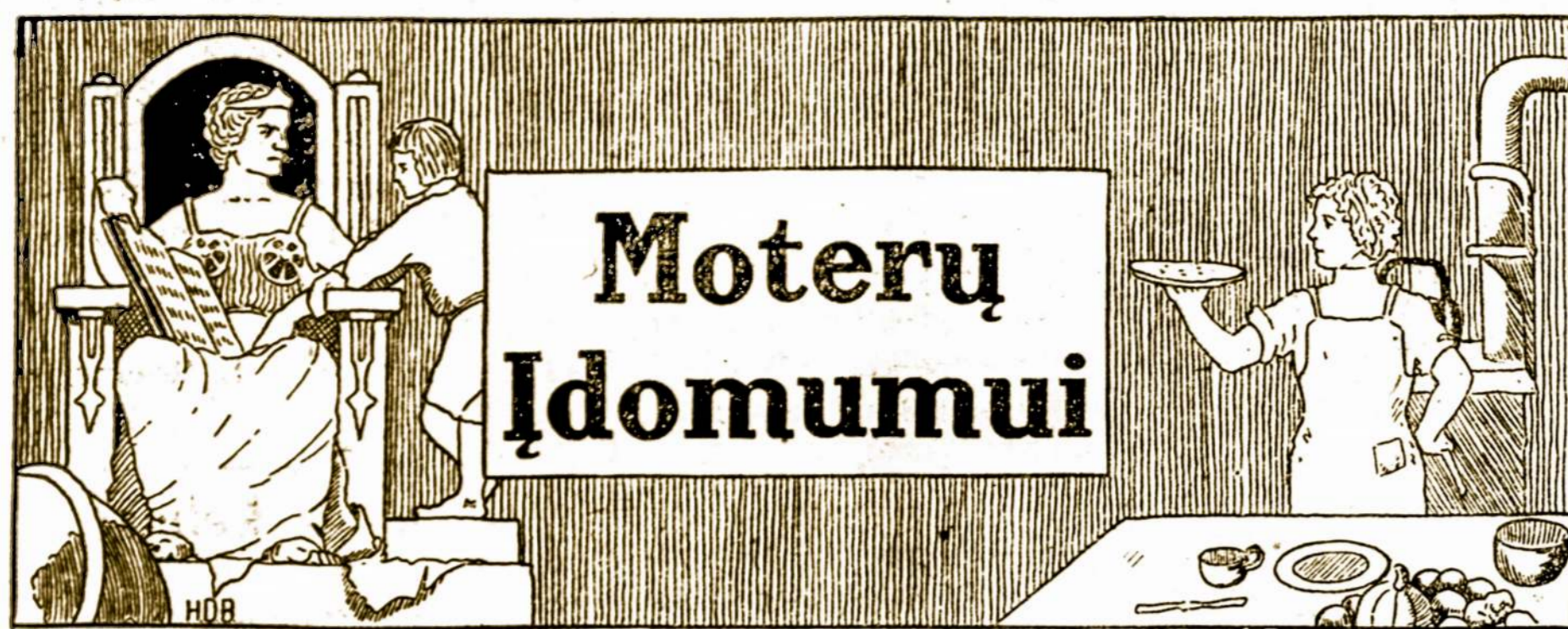
Kas tą darbą neatlieka, Kurį atlikti privalo Vien delto, kad jis permažas, Kad pasiekus idealo, Pats save prigaudinėja Nukrypdam's nuo tiesos kelio: Jis delto jį neatlieka, Kad atlikti nebegali, Nes perdidelis jam yra, Jį išpildyt nevalioja Ir pradėjęs bent kiek dirbti Veik pailsta, apsisvoja.

J. Naruševičius.

Tai, ką savo laime skaitom...

Tai, ką savo laime skaitom Arba nelaimė vadinam Mums vienodai yr' naudingam, Kuomet lygiai jas branginam. Dievas žmogui tai atsiuñcia, Kas tikrai jam reikalinga, Prašyt to, ko mums neduoda, Yr' labai neišmintinga. Pasiduokim Dievo globai Ir išminčiai begalinei, Iš kurios tikra paguoda Plauk' nuvargintai krutinėi.

J. Naruševičius.

Moterų Idomumui

Pavasariui—juodo aksomo švarkas su auksiniais guzikais ir apvedžiojais, auksinio lama audeklo andarokas. Skrybelaitė padaryta iš juodo atlaso. Auksinė ir juoda spalva sudaro nepaprastai gražią kombinaciją.

Vištiena Maryland stilium

- 2 viščiukai (po 2½ svaro) druskos pipirų
- 2 puoduko pieno
- 2 kiaušinių duonos trupinių ½ puoduko sviesto
- 1 šaukštukas druskos pipirų
- 2 šaukštukai miltų

Išvalyk, supiaustyk viščiukus. Apibarstyk druska, pipirais, pamirkyk į trupinius, išplakta kiaušinių ir vėl trupinius. Sudėk į gerai taukuotą indą. Kepk karštam pečiui 20 minutų, sumažink šilumą, kepk kol mėsa bus minkšta. Kepant, kas 10 minučių, apipilk tirpytu sviestu. Išdėk ant tortelės. Prie taukų, pasilikusių keptamam inde, dadėkit miltus, pieną, druską ir pipirus, pavirint. Šį sosą užpilk ant vištienos. Valgyt karšta.

Miežinė duona

- 1 puodukas pieno
- 1 puodukas verdančio vandens
- 1 šaukštukas taukų
- 1 šaukštukas sviesto
- ½ puoduko rudo cukraus
- 1½ šaukštuko druskos
- ¼ šmotelio mielių
- ¼ puoduko šilto vandens
- 3 puodukai miltų
- miežinių miltų

Pašildyk pieną, įpilk verdantį vandenį, idėk taukus, sviestą, cukrų ir druską. Kuomet atvės kiek, pridėk mieles ištirpytas ¼ puoduko vandens, ir įsijok miltus.

Gerai išplak. Uždengk. Lai pastovi šiltoje vietoje, kol pradės kilt. Pridėk užtektinai miežinių miltų, kad tešla būtų galima minkyti. Išminkyk gerai. Padėk, kad kiltų. Sudaryk į kepalus, lai vėl pastovi šiltoje vietoje, kol iškils. Kepti karštomam pečiui.

Orandžių pieno gėrimas

- ¾ puoduko pomerančių sulties
- ½ puoduko pieno
- 3 šaukštukai cukraus
- ¾ šaukštuko citrinos sulties
- pora grūdų druskos

Supilk paeiliui į uždaromą bonką. Kratyk bonką, kol skystimai susimaišys. Atšaldyk, arba idėk šmotelį ledo prieš geriant. Vaikams labai sveikas gėrimas.

Žirnių smetoninė sriuba

- 1 blėtė žirnių riekutė svoguno pipirų
- 1 šaukštukas miltų
- 2 puodukai pieno
- 1½ šaukštuko druskos
- 1 šaukštukas sviesto

Nusunk žirnius, prie rasalo pripilk užtektinai šalto vandens, kad padarius pusę kvortos. Prie žirnių pridėk svogoną, biskį pipirų ir druską, apipilk rasalu. Virk 5 minutes. Pertrink per sietuką. Turėtų but 2½ puoduko iš viso. Sukombinuok pieną, miltus ir sviestą, pavirink, kol pradės tirštėti. Dapilk prie pirmo mišinio. Paduok tuojau.

Kumpis su makaronais

- pusė kvortos virtų makaronų
- 1 puodukas šalto kumpio, smulkiai kapoto
- 1 puodukas pieno
- 4 kiaušiniai
- ½ šaukštuko druskos
- ¼ šaukštuko pipirų
- ¼ šaukštuko svoguno sulčių
- 1 šaukštukas garstyčių

Dėk eilę makaronų į taukuotą indą, eilę kumpio, ir vėl eilę makaronų, kol užbaigs. Sumaišyk pieną su kiaušininiais, druska, pipirais, svoguno sultimi ir garstyčiom, užpilk ant kumpio ir makaronų. Kepk vidutiniškai pečiui. Vietoj kumpio galima vartot jautieną, veršieną ar vištieną.

PATARIMAI

Kad išimt žalvario plėtmas iš audeklo, patrink su saldžiu aliejumi ar taukais ir plauk šiltame vandenyje su muilu.

Išimt rašalo plėtmas—mirkyk šviežiamame ar rugščiame piene.

Paduodant šiltus valgius ant stalo, pirma pašildyk to-

rioles. Šaltiems valgiams, atšaldyk torteles.

Paliejus alkoholio ant vakuo-tų grindų, tuoj nuplauk su vandeniu, ar užpilk aliejaus.

Idėk truputį cukraus į aliejų. Aliejus bus šviežias ilgiam laikui.

Laistant gėles, įpilk šaukštą terpentino į kvortą vandens. Gėlės bujos geriau, lapai bus gražiai žali. Vartokit terpentina tik sykiū savaitę. Tankiau negalima.

IS KUR PAEINA ZODIS "CARAS?"

Romos patricijų giminė Julijų turėjo pramanytą užvardį "Caesar." Tas vardas paėjo nuo lotynų žodžio "caedo" (rėžiu) ir prikibo prie Julijų pavardės, kuomet vienas iš jų šeimos gime su peilio pagelba.

Tos šeimos narys Julius Julijus Caesar atsizymėjo Romos istorijoje kaip didžiausias šalies didvyris. Išlošęs eilę mušiu kariaujančių su gallais ir germanais, padengė savo vardą amžina garbe. Sugrįžęs į Romą trumpu laiku, įgavo visos šalies užsitikėjimą ir valdžią. Pirmiausia buvo išrinktas konsuliu, paskui paskirtas šalies diktatorium ant viso amžiaus, galų-gale senatas suteikė jam imperatoriaus titulą, už ką vėliau tapo savo priešų nužudytas. Nužudžius Julijų Caesarį, Roma turėjo dar visą eilę imperatorių: Augustą, Tiberijų, Kaligullą, Klaudijų, Neroną, Galbą, Otoną, Vitelijų, Vespasijaną, Tysą ir Domicijaną. Visi jie vadinos Caesariais, nes laikui bėgant tas žodis gavo reikšmę valdono. Nuo to paėjo ir kitų šalių valdonų vardai, kaip Bizantijos "kaisari," Vokietijos "kaisers," slavų "cesorius" ir kaip mano, rusų kalboje esą sutrumpintasis "car."

Tačiau klaidinga būtų nuomonė, kad žodis "caras" atsirado Rusijoje nuo to laiko kada Maskvos Didysis Kunigaikštis Ivan IV apsi-vainikavo ir priėmė caro titulą 1547 metuose. Tas žodis buvo žinomas ir vartojamas daug anksčiau. Dar gilio senovėje įvairios rusų arba slavų tautos vadino carais užsitarnavusius tėvynės kunigaikščius ir vadus.

Pradžios žodžio "caras" reikia ieškot ne Romos cesarių palociuose, bet ankstyvesniuose istorijos aruoduose. Apie 6,500 metų atgal Sumerijų tauta, ant kurios kultūros griuvėsių susitvėrė Assyro-Babilonija vadino savo valdonus "sarru," valdono žoną—"sarratu", o visą vješpatystę—"sarrutu." Nėra abejo-

nės, kad Babilonijos, Agado ir Hititų vardai, Sar-ukin, Sar-gon, Sar-mat, gavo dalį "Sar", reiškiantį valdoną nuo Sumerijų žodžio "Sar-ru."

Vėliau skitų tautos išiveržusios į Europą ir apsigyvenusios apie Juodąsias jures, Baltiką siekiant Baltasias jures, buvo vadinamos Sarmatais. Turėdami ryšius su Hititais, jie nuo jų gavo žodį "sar", kuriuo vadino savo vadus. Taipgi išteigė miestą Sarmagetuzą. Tokiu būdu slavai-rusai gavo žodį "sar" nuo skitų, vėliau jis persikeitė į "car."

Apart Rusijos caro, titulą turi Bulgarijos karalius. Bulgarijai paėina iš finų tautos. Finų kalboje "sarru" reiškia aukštą, viešpataujančią valdoną. Senovės Azijos atėjūnai mongolai ir totoriai vadino savo valdonus carais ir išteigė kelias carijas Pietinėje Rusijoje. Jų išteigti miestai vadinasi—Carevo, Krime—Bachčisarai, Bosnijoje—Sarajevo, Turkijoje—Serai ir kiti. Totorių kalboje sarai reiškia valdono butą. Dargi ir kaip kurios Sudano juodųjų žmonių tautos vartoja žodį su ta pačia reikšme kaip ir aukščiau minėti pavyzdžiai.

SIS-TAS

Premieras Mussolini uždraudęs piliečiams kritikuoti jo darbuotę, manė kad galės ramybe vesti Italiją prie didybės ir laimės. Turbut pamiršo, kad apart Italijos dar yra visa Europa, Amerika, Azija ir visos platus pasaulis, kur jo politika gali but liuosai ir viešai kritikuojama.

Amerikiečiai nu-pirko Paryžiuje St. Cloud parke 120 akrų žemės, už kurią užmokėjo 2,000,000 franku arba 125,000 dolerių. Ant tos žemės bus pastatyta gen. Lafayette stovykla, kuri lėsuos taipgi nemažai dolerių. Tas gražus amerikiečių užnamymas pagerbt Francijos didvyri, ne labai patinka francuzams. Mat jie bijo, kad amerikiečiai savo prastu artistišku skoniu gali sugadyt parko išžiurą.

Jurių tyrinėtojai atrado žuvis, turinčias savo ypatingą šviesą. Ta šviesa pagelbėjo jom pamatyti maistą ir priešą. Kokiū būdu ta šviesa išsiveržia iš žuvių kūno, dar neištirta.

Pasaulis yra turtingas tautomis ir kalbomis ką liudija pasaulio kalbų skaičius: Azijoje vartojama 900 skirtingų kalbų, Europoje 600, Afrikoje 250, Amerikoj virš 1600 kalbų.

Anglijos skalbykla Southamptonone išskalbė apie 6,500,000 baltinių kas metas, priklausančių Majestic, Olympic ir Homeric garlaiviams.

Profesorius Illinois universiteto chemijos skyriaus vedėjas B. S. Hopkins, pranešė apie atradimą naujo elemento, kurį pavadino numeriu 61. Elementas yra

metalo rūšies; vertę jo pasaulio išdirbystėje parodys ateitis. Vėliausia atrasti elementai yra helium ir manžai žinomas haniūm.

Pirmutinis pasaulio muziejus, kaip manoma, buvo išteigtas mieste Ur Chaldejaj, Abrahomo tėvynėje, kuomet ji buvo Assyrijos karalių globoj. Paskutiniai miesto Ur atkasimai ir rasti molio lentų užrašai, nurodo, kad ten buvo sukrauta dar senesnių laikų palaikai.

Anglijos gydytojai susirupinę prasipratinimo miego ligos tarpe vaikų. Līga ta dar neištirta, ji palieka žymę ant vaikų sveikatos ir budo pasielgimo.

Senovėje kryžiaus ženklas ant raštų buvo dedamas patvirtinimui parašo. Dabar vartojamas vienas tik vietose parašų nemokančių pasirašyt ypatų.

Paprotys prigaudinėti tyčiomis vienas kitą pirmoje dienoje balandžio (April) užsilikęs nuo gana senų laikų. Kokia jo pradžia, tikrai nežinoma. Spėja, kad užsiliko nuo stabmeldystės laikų ir surištas su kokia nors senovės švente.

Anglijos karalienė išdavė slapybę, kad karalius Jurgis V labiausia myli skaityt "detektivu" pasakas.

Pasirodžiusi spaudoje Leono Trockio knyga, išleista su tikslu patraukt Anglijos darbininkų partiją eit Rusijos bolševizmo pėdomis, nepadarė didelio įspūdžio. Darbininkų partijos buvusias premieras Mac-Donald iškritikavo kaip turinį, taip ir literatišką vertę kurinio.

Gamta pasirupino, kad gegutės veislė neišnyktų nuo žemės paviršiaus ir davė jai kiaušinius, panašius į paukščių kiaušinius, kurių lizduose ji juos padeda.

Karthagos atkasuose rado dažus, kuriuos vartojo moterys savo veidų dažymui 3000 metų atgal. Pasirodo, kad tie dažai yra taip geri, kaip ir dabar išdirbti.

Benzinas ir kiti benzino produktai tapo atrasti apie 100 metų atgal Anglijos fiziko Michael Faraday.

Pietinės Amerikos tyrinėtojai per 150 metų negalėjo pereit Sierra Parima kalnų. Apsigyvenusi ten laukinė tauta Guaharibas, užmuša kiekvieną pasirodžiusį svetimą žmogų.

ANDRESON AND PATTERSON

Užminiai par-davėjai Moxie, Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer, Cherry Smash.

Išdirbėjai ir par-davėjai saldinių, saldumynų, gra-žių skrynėlių, vaisių, sirupų - orangeade.

GARSUS CROWN QUALITY
LEDĀI.

21 Bridge St., Worcester, Mass.
Tel. Park 5203 ir 5204.

Aš bijau pasakyti, kaip tave aš myliu...

Aš bijau pasakyti, kaip tave aš myliu,
Be tavęs aš visiškai gyvent negaliu.
Aš bijau, kad vėjalis lengvutis, švelnus
Nenunešytū toli mano meilės sapnus.
Aš bijau pasakyti, kaip tave aš myliu,
Tavį gau nu karštų gyvybės spindulių.
Aš bijau, kad graži ir žvaigždėta naktis
Mano sielai nebūt' amžina paslaptis.
Aš bijau pasakyti, kaip tave aš myliu,
Apie tave mąstau ar gulu, ar keliu.
Aš bijau, kad širdis kartai gali sustot.
Ir nuo laimės, kančios gal gyvybės nustot.
J. Naruševičius.

Mokolai—1924.

Visą naktį lietus lyja...

Visą naktį lietus lyja,
O aušra negreit tekės.
O kas mane namo einant
Iš jaunimo palydės?
Atsirado viens bernelis,
Linksmas, jaunas ir gražus,
Kuris tikrai prizadėjo:
"Palydėsiu į namus!"
"Nelydėki, bernužėli,
Gal lietus veiks apsistos,
Turiau pikta ašai vyrą,
Kurs man tai nedovanos."
"O man tavo pikto vyro
Visiškai nēr ko bijot,
Aš gražiai jo paprašysiu—
Gal sutiks jis dovanot."
Pasitraukite į šalį,
Aš linksmai noriu pašokt,
Velnias neša mano vyrą,
Kurs mane nor pagrobt.
Griežkit, griežkit, muzikantai,
Kol aušrelė netekės,
Kai bus laikas namo eiti,
Bernužėlis palydės.
Mokolai, 1924—XIII—9.

Daug pastangų reikalinga...

Daug pastangų reikalinga
Mums gyveniman idėti,
Norint dvasioje pakilti,
Pačiam save išauklėti.
Tik į nuodėmes įpulti,
Jose sielą pražudyti
Be pastangų lengvai duodas
Norinčiam tai padaryti.

Nežinau, ar eiles šias skaitysi...

Nežinau, ar eiles šias skaitysi,
Ar norėsi giliau jas suprast?
Jei į jas tu labiau atsižvelgsi,
Mano sielą galėsi atrast.
Jau daug metų, daug laiko praėjo,
Kaip palikome mes atskirti.
Oi, kiek ašarų skausmo praliejau,
Jei myli, tai tikrai atjauti!
Apie tave svajoju kasdieną,
Nežinodamas, kur tu esi,
Tavo vardą sieloje nešioju,
Tu brangi man, kaip saulė šviesi!
Nežinau, ką veiki ir galvoji—
Gal jau man palikai svetimą?
Aš už tave kasdieną meldžiuosi,
Brangi drauge, širdies mylima!
Kaip man meilę sielaj užgesinti?
Ne! aš tai padaryt negaliu!
Aš niekuomet tavęs neužmiršiu,
Nes kartais ir be galo myliu!
Tegu vargas kankina, kiek nori,
Nuludimas tespaudžia giliai,
Bet jis meilę negali išspausti—
Ji žibės, kaip saulutė tikrai!
Kur nebūčiau plačiajam pasauly,
Kur nekrepčiau aš savo mintis,
Regiu visada aš tavo paveikslą,
Kurį visad turiu prieš akis.
Aš atsimenu visa, kas buvo,
Kas praėjo, išnyko senai,
Kaip malonus, saldus atminimas—
Tai jaunystės svajonės, sapnai!
Aš žinau, kas praėjo, negali
Atgal grįžt į mane niekados,
Bet mūs meilės karštos atminimai
Neišnyks ligi karšto lentos!
Kas aukščiau yra mūs supratimo,
Kas suvienijo mūs širdis,
Kas lig karstui mūs kūnus sujungė,
Mums taip-pat ir numirus prašvis!
J. Naruševičius.

Mokolai, 1924.

VALGIŲ GAMINIMAS

Vienatinė lietuvių kalboje tokia knyga. Joje rasit visokių receptų, pamokų, patarimų, kaip virt valgius, kept duoną, pyragus, daryt alų, vyną, virt prezervus, kept paukštieną, sutaisyt stalą, patarimai namų ruošoj, ir tt., ir tt. Viso yra arti 400 receptų, patarimų, ir tt. Sulyginant su jos verte, kaina labai pigi—apdaryta \$1.50, neapdaryta \$1.25. Reikalaukite tuojau.

AMERIKOS LIETUVIS,
14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

V. Marrenė

NYS IR DIRKSNIAI
NIMO VAIZDELIS

—Šaukė do joms linksmos minties. Ilpnu balsu moteris, slenksa karščio, vo. Viščiukas užilgo pobok, kad nes pobėjimą tik visi gerai gera viusi laiko avusi, jausalino iš ro graži ir svajonė, lo bruozai a kančios veidas tik putį buvo rduodavo te, o gilio akyse de nas ir tik smai.

—Tu perdaug dirbi—ištarė žmona, meiliai ji žiūrėdama. Patraukė pečiaais, tarsi ta pastaba neturėjo jokio pagrindo ir pradėjo ją rupeštigai klausinėti apie sveikatą, apie užsiėmimą, apie vaikų pasivaikščiojimą, kurių tečiau sulig priimto papročio nepaėmė ant kelių. Paduota pietūs. Prižiūrėjo žmoną, idant valgytų tai, kas jai yra sveika, tečiau pats veltui mėgino valgyt, net anų viščiukų, kuriuos Katrė gražiai iškepė, vosnevos paragavo. Kaip žmogus turintis karščio, išgėrė vieną už kito keletą stiklų vandens, o kuomet žmona jai atkreipė dėmesį, tikrinio šypsodamas, kad esą valgęs sotus pusryčius.

—Dabar bent—ištare, pripildama jam juodos kavos pasėdėsi su manim, ar netiesa? Nieko jai neatsakė, tik tai žiūrėjo jai, žiūrėjo kaip ji brangų ir nykstantį turtą, žiūrėjo užsikarščiavęs, neramiai, su baime ir meile, tarsi norėjo savo įėgus žvilgsniu apsupti jai malonia atmosfera, apginti nuo nelaimių, kančių, nuliudimų.

—Ar ne tiesa, pasėdėsi su manim?—meiliai pakartojė, kaip išleptas kudikis. Ir matydama, kad jo lupos del pradėjo žodžio kruta, gyvai pradėjo: —Neatsakyk man, aš apie tai ne klausyt nenoriu.

—Ar gi buvo reikalo prašyt, idant su ja pasiliktu? Ar gi tie manai, kuriuose ji viešpatavo, nebūvo jai rojumi? —Užuot atsakymo, pakilo karštai jai prieš savę prišpaudė ir taikėsi per duris išeit. —Tu išėini—gailestingai sušuko.

—Privalau išeit—atrēmė, stengdamasis iš visų paigėgų nusišypsot. —Kada sugrįši? lauksiu užkautisi arbatos. —Nelauk, rasit, negalėsiu anksčiau sugrįžt. —Kaip-tai, ar vėl kiaurą nakty sėdėsi? —Kas čia do kalba, Maryte, iš kur tau imasi panaši mintis. Vakar sugrįžau, kaip tu būvai tik-ką užsnudus. —Ejo link durų, bet jo eisena buvo siubuojanči ir nevirta. Jina pažvelgė į jį. Jiedu abu tą valandą neišreiškė savo minties gilumo, troško viens kitą prigaut, jis nenorėjo kančių padidinti, ne neprispaziūt, kad daug naktų prasėdėjo susikuprinęs ties stalu, baigdamas susstatymą metinio balanso, kurio staiga užsimanė jo viršininkas, jina gi pasitebėjo jame didelę permainą, kad nedavusi apsigaut forteliais, kokius vartodavo, idant jai nuraminus. Tečiau dabar jau to buvo perdaug ją apėmė neišpasakyta baimė. Nubėgo į duris ir atsi-stojo duryse priešais vyrą.

—Meluoji—sušuko.—Jau buvo diena, kai sugrįžai namo. —Jau daugiau nemėgino užsiginti.

—Jau daugiau nemėgino užsiginti.

—Jau daugiau nemėgino užsiginti.

—O tegu buna ir taip—tyliai atsakė.

—Aš tau neleisiu taip save vargyt.

Tuose žodžiuose buvo stebėtina lega. Abi rankas padėjo ant vyro pečių ir dabodė atmainos, koki pasidarė pastaromis dienomis ant jo veido. Jos krutinė buvo pilna raudų, smulkios rankos virpėjo.

—Martyte, mes nėsame vaikai, idant žodžiais besiginčy. Tu žinai, kad aš pats nuo savęs neprisklausau, tu žinai, kad duoną sunku pelnyt ir kad kokionis-nors lėšomis reikia ją įgyt—kalbėjo tai įtikinančiu, nors tykiu balsu.

—Tuomet tik suprato, kad jo pusėje teisybė, nes jos pečiai staiga nusileido, o akyse sublizgėjo ašaros.

—Jos vyras išėjo, bet dar atsigrįžo, kaip ir įgelts tuom nebiliu išmetinėjimu ir mėgino linksmai prakalbėt: —Tai kas čia tokio, bukrami, man nieko nebusia. Už dviejų dienų, ilgiausiai už savaitės, tą nuolatinį darbą pabaigsiu, —O tuomet...—sušuko.

—Tuomet vėl viskas busi taip, kaip seniau kad buvo.

—Tiktai šešioliką valandų tedirbsi per dieną—karčiai atšovė.

—Ar manai, kad jeigu pamėsčiau tarnystę, kokią užimū, neatsirastų šimto žmonių, kurie godžiai už jos griebtūs? Ar manai, kad man pavydinčių stokuoja? Ištikro turiu darbuoties, bet už tą darbą bent galiu pasakyt, kad visos šeimos gerove rūpinuos, tuo tarpu kaip kiti....

—Zinojo, kad jis tiesą kalbās, o tečiau tasai įsitikrinimas negalėjo jos nuramint. Negalėjo sutikt su tuo sunkioju vyro likimu, su jo darbu virš iegų. Veltui įsakydavojai nusiramint, jina ramybės atrast negalėjo, nuolatos matydavo prieš savę išblykusį, sudžiuvusį jo veidą, girdėjo siubuojančią eiseną. Priversta ir nuliudusi nubėgo prie lango ir vakaro tamsoje dar jo šešėli pažino. Ejo išlėto, pirmyn susilenkęs, tarsi jam buvo sunku pereit trumpą plotą, skiriančią jį nuo įstaigos.

Vakar ji labai liudnai praleido, norėjo sulaukt vyro, atsigulsi, dar laukė ir jo žingsnių tikėjosi sulaukt, kol pagalios miegās sulipdė jos blakstienas, o jo dar nebuvo.

—Tasai viršininkas jį neapkęntė ir jis apie tai gerai žinojo, o prie to dar į viršininką meilingai šypsodami ir rodė baltus dantelius tula graži ponūtė, kurios vyras buvo užėmęs įstaigoj labai neįžymią vietą, matomai, turėdamas noro užimt didesnę.

Viršininkas gi, kaip daugelis viršininkų, turėjo minkštą širdį ir silpnę pavaldiniams, turintiems gražias žmonas, seseris arba dukteris, o kai tos paduodavo prašymus kaslink savo vyrų, brolių, tėvų, noriai prašytojū pusę palaikydavo, ypač paretmus žavinčiais nusišypsodamas, kaip paprastai moką šypsoties nekurius moteris į viršininkus. Tiesą pasakius ir Stasys galėjęs gražia žmona pasigirt, bet jo Marytė vyrui ir vaikams atsidavusi, apie panašius nusišypsodimus neturėjusi supratimo, o greičiausiai, kad jos viršininkas niekuomet nematydavęs; gležnutė ir suvytusi, reikalaudavo išteklingo gyvenimo ir vyras rupeštigai jai visu kuom aprupindavo. Tečiau panašus rupeštigumas brangiai kainuojąs; glezna, delikata moteris nėra suverta but žmona darbininko, kuris šeimos išlaikymui turįs kasdien darbuoties.

—Jeigu ne Marytė, kiek jau kartų buvo nutaręs pamest tą išsemančią jo įėgos tarnystę, kurioje kas-kart nauji reikalavimai priversdavo jį dirbt virš iegų, tuo labiau, kad tą darbą jam sistematiškai prinesdavo, niekuomet neparodant iš jo patenkinimo, matomai, viršininkas turėjo noro išsemt jo kantrybę ir privest prie skandalo.

Kiek kartų žiūrėdamas į žmogų, kurio rankose gludėjo jo likimas, jausdavo, kad kraujas verdavo jo gylose, o tiesos žodžiai spraudėsi lupoje. Bet jis jį negalėdavo ištart, nes žodžiai reikstų paniekinimą, viršininkas to tik ir laukdavo ir savo elgesiu tai išsakydavo. O kas tuomet būtų su jo žmona ir jo vaikais!

Kitokio darbo ieškot nebuvo galimybės, tam reikia turėt laiko, pažinčių, pinigų, o tai visa buvo jam gyvenimo išteklūs. Yra ištiesų išgyvenusi nuomonė, kad gabus darbininkas niekuomet be duonos neliksiąs, bet apie darbininko gabumus paprastai liudija viršininkai, yra žinoja apie sunaudotus gabumus, kurie žuva tarp užmiršimo bangų, tie gi visuomet statysią nežinomą visuomenės balansę skaitlinę. O prie to Molskis buvo apėmęs gan aukštą tarnystę, kurios darbo metais dąsigavo, priėjo prie to, kad alėgus, kokią gaudavo, pakakdavo tinkamai šeimyną užlaikyt. Kitas jo vietoje net būtų šiek-tiek ir juodai valandai atsidėjęs, bet Marytės sveikata reikalaudavo įvairių potogumų, kurie jo pa dėtyj buvo galima teisingai išteklum pavadint. Nieko neatidėjo, vos-ne-vos galų su galu suvedavo.

Kur čia jam besvajot apie paramą, apie vietos pakeitimą, apie suerzinimą žmonos dėl neužtikrintų likimo šansų. Jautėsi įvairių pareigų

vergas, o prie to vienas iš tų baltųjų vergų, kurių kas-kart daugiau pagimdo dartiniai žmonijos gyvenimo santykiai.

Jam reikėjo lenkt galvą ir pernešt visa, ir išsemančią darbą ir viršininko aragančiją ir neteisėtumą. Jog nuoj priklausydavo, tiktai nuoj, viršininkui nebuvo reikalo prie nieko atsisaukt, idant jį kuo kitu pamainius. Tiesa, jis turėjo teisės del atstatydinimo (regreso) kreipties į ministeriją, bet ministerija turėjo patenkint kur-kas daugiau svarbesnių reikalų, negu žiūrėjimas į teisėtumą tokių smulkmenų, kaip kaž-kokio ten valdininko dimisija; o kad ir neturėtų svarbesnių reikalų, jau pats mandagumas neleisdavo veikt prieš valią viršininko ir tuo pat silpnint jo autoritetą.

Molskis gan gerai pažino pasaulį ir žmones, idant apie tai neabejotų. O vienok taip jausdavo sistematinį

persekiojimą, kad jam pirmindavo pasakos iš kudikystės dienų apie piktdarius burtininkus, kurie užduodavo darbą negalimą išpildyt, idant prazūdžius tuos, kurie jū galėn patekdavo.

Jam vienok būtina reikėjo išpildyt užduotą darbą be jokios iš tų gerųjų raganų, kurios prispaustiesiems atėdavo pagalbėt. Arba taip... Zinojo, kad piktas burtininkas jį neprarysąs, bet irgi žinojo, kad ant jo vietos užduotą darbą kas kitas išpildysiąs, ir tas kas kitas užimsiąs jo vietą.

Atsisėdęs įstaigoj prie stalo, liepė tarnui užžiebt šviesą, o pats pradėjo dėstyti ir sumuot skaitlines. Kiek laiko sėdėjo susilenkęs, i-tempdamas domę. Kraujas mušėsi į galvą, skruostuose tvaksėjo, o prieš pavargusias ir nukamuotas akis maišėsi ir keistai šokinėjo skaitlinės.

(Seka užbaiga)

(Seka užbaiga)

NAUJA MOKSLO KNYGA

Tėvynės Myletojų Draugija vėl parupino gražų ir amžinos vertės moksliską veikalą "PASAULIO ISTORIJA", parašytą garsaus anglo Welso ir išverstą V. K. Račkauksio, kalbą prižiurint penktiems geriausiems Lietuvos kalbininkams.

Štai tik trumpa sątrauka knygos turinio: Kur yra žemė erdve; Pirmieji gyvuliai; Pasaulio amžius; Kaip išsivystė įvairios gyvulių veislės; Kaip gyvybė ant žemės atsirado; vandens ir sausumoje; Pasaulio klimato atmainos; Kodėl gyvybė nuolat keičiasi; Mūžiniški roplių gėdynė ir atsiradimas pirmųjų paukščių; Nauja žinduolių gyvulių gėdynė; Atsiradimas smegenų; Žmogaus gėdynė; Pirmieji žmonės ir jų darbai; Pirmieji žmonės Europoje; Pirmosios mintys, filosofija ir tikėjimas; Žmonių rasės; Žmonių kalbos: arijų, semitų ir kitų; Pirmosios civilizacijos; Pirmieji miestai; Jureiviai ir pirkliai; Raštas; Dievai ir žvaigždės; Baudžiava, vergija, socialinės klesos ir laisvieji žmonės; Žydų raštai, Biblija ir pranašai; Arijų tautos ir priešistoriški laikai; Aleksandro Didžiojo karaliaus gyvenimas ir darbai; Aleksandrijos mokslas ir religija.

Is to trumpo parašymo matote kaip pilna ir įdomi "PASAULIO ISTORIJA" yra. Virš 70 paveikslų tekste. Apdaryta. Kaina su pasiuntimu \$2.25

Reikalaukite pas: AMERIKOS LIETUVIS, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

ŽODYNELIS

GERIAUSIA ISMOKSI ANGLISKĄ

KALBA.

Turėdamas kišeninį žodynelį, sutaisyta pagal geriausi kalbamokslinį budą, be kito pagalbos išmoksi skaityt, rašyt ir kalbēt. Kaina tik 75 centai. Galima gaut pas

M. PALTANAVIČIA,

14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Pirmas
Lietuviškas
Graborius

Patarnauja prie laidejimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius vestuvams, krikštyjoms ir visokioms partijoms. Kreiptis šiuo adresu: MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156

Neapleiskite Savo Galvos Odos

"Gražus veidas, bet o, kokia galva!"
Ar kuomet nugirdote kį nors taip ekanant apie jus?
Nagams palitura, Jodra, lupoms ir veidams d.žal... visa tai randa vieta ant jusų pasidabinimo stalelio. O kaip su

Ruffles

Pleiskanu mirušnas p.čelias

Lygiai tiek pat reikia turėti nevary veidą, kaip ir nevary galvos odą, todėl kad pleiskanos nesitopia.
Ruffles pasireiškia joms atskirai ir pleiskantį savaitę ar dvi savaites dienų laiko. Įamėgininkite jį.

65c. vaistinėse, arba prišaukite 75c. tiesiai į laboratoriją. R. AD RICHTER & CO. BROOKLYN, N. Y. BERRY & SO. 5th STS.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

Foreign Language Information Service

DARBO DEPARTAMENTAS

Suv. Valstijų svetimauciams Darbo Departamentas yra vienas iš svarbiausių valdžios organizacijų. Yra pirmas su kuriuom, kaip imigrantai, jie susiduria, nes tarpe įvairių ir daug užduočių, Darbo Departamentas turi pildyt imigracijos įstatymus. Dabartinis Darbo Sekretorius, John J. Davis, atvyko Amerikon kaip imigrantas. Jis gimė Valijoje spalio mėn., 1873 m. Jo tėvas, motina ir šeši vaikai atvyko į Pittsburgą, 1881 metais, ir kuomet Davis sulaukė vienuoliką metų, pradėjo dirbt Iron & Steel Works, Sharon, Pa.

Darbo Sekretoriaus svarbiausia užduotis yra prižiūrėti Suv. Valstijų darbininkų gerovę, pagerint darbo sąlygas ir naudingų užsiėmimų progas. Jis gali būti tarpininku ir gali paskirti sutaikymo komisijonierius darbo kovoms. Kasdien Darbo Departamentas gauna apie dešimt arba dvylika raportų apie visokius darbo nesusipratimus, su raportais siunčiami prašymai del sutaikymo komisijonieriaus pagalbēt sutvarkyt nesusipratimus. Toki prašymai visuomet atydziai peržiūrėti ir komisijonierius pasiūstas tyrinēt dalykus ir bandyt viską visiems tinkamai sutvarkyt.

Kita užduotis Darbo Sekretoriaus yra surinkt ir atspauzdint informacijas apie darbo interesus ir darbo kovas šioje ir kitose šalyse. Skyrius Darbo Departamento, kuris veda tą darbą, pavadintas "United States Bureau of Labor Statistics." Biuras išleidžia pranešimus apie darbo valandas ir algas dirbančių vyrų ir moterių ir geriausius būdus pagerint jų gerovę. Apart tų pranešimų, Biuras išleidžia darbo magazina "The Monthly Labor Review", kuris plačiai išdalintas. Visos Bureau of Labor Statistics publikacijos duodamos dykai.

Kaip viršpažymėta, Darbo Departamentas turi pildyt imigracijos įstatymus. Tam darbu yra tam tikras departamentas, Bureau of Immigration. Tas Biuras prižiuri imigraciją, kuomet kas nors neprisilaiko prie imigracijos įstatymų, Biuras turi surinkt visus faktus ir pristatyt juos tinkamai Suv. Valstijų legaliskui aficeriuui. Imigracijos Biuro vedėju yra "Commissioner General of Immigration." Biuras turi kitus komisijonierius įvairiose Suvienytų Valstijų vietose ir užsieny. Reikalui esant, norintiems gaut adresus arba vardus įvairių imigracijos komisijonieriu, galima kreiptis į ofisą, Washingtone.

Naturalizacijos Biuras taipgi priguli prie Darbo Departamento. Užduotis Naturalizacijos Biuro yra prižiūrēt naturalizacijos teismų naturalizavimo dar-

ba, ir per atstovus įvairiose šalies dalyse tyrinēt pilietystės kandidatų kvalifikaciją, ir atstovaut valdžią naturalizacijos išklausuose. Biuro rekorduose randasi duplikatai visų naturalizacijos certifikatų nuo rugsejo 26, 1926 m., kaip ir pradinės kandidatų popieros nuotos dienos. Biuras turi naturalizacijos išklausintojus įvairiose šalies dalyse, prie kurių pilietystės kandidatai gali kreiptis del visokių informacijų. Jų vardus ir adresus taipgi galima gaut rašant į Darbo Departamentą Washingtone.

Prie Darbo Departamento dar randasi Vaikų ir Moterų Biurai. Vaikų Biuras tyrinėja ir raportuoja visus dalykus, kurie liečia gerovę vaikų ir jų gyvenimą, ypatinga domē kreipta į kudiškių mirtingumą, gimimo skaitlines, jaunųjų teismus, ir panašiai. Moterų Biuras stengia tyrinēt visus klausimus, kurie liečia dirbančias moteris. Laiks nuo laiko, tie abudu biurai išleidžia interesingus pranešimus.

DĖDĖ SAMAS PIRMOJ VIETOJ AUTOMOBILIŲ PRAMONĖJ

Paskutinis pasaulio motorinių vežimų cenzas parodo Suv. Valstijų svarbią vietą automobilių pramonėje. sausio 1, 1926 m. pasaulyje buvo 20,799,151 pasažierinis karas, 181,573 motoriniai būs'ai, 3,454,939 trukai ir 1,519,765 motoriniai dviračiai. Ta skaitlinė yra padidėjimas iš 14 nuošimčių, arba 3,273,584, už pereinus metus.

Iš visų pasaulio motorinių karų, nemažiau kaip 19,999,436, arba 77 nuošimtis, yra Suvienytose Valstijose, vienas motorinis karas del kiekvienų šešių gyventojų. Suv. Valstijos turi suvirš 83 nuošimtį pasažierinių karų, 70 nuošimtį truck'ų ir buss'ų ir apie 10 nuošimtį visų motorinių dviračių.

Suv. Valstijos, su beveik 20 milijonų visokių motorinių karų, seka Didžioji Britanija su 1,474,573; Francija turi 855,000; Kanada—727,594; Vokietija 539,830; Australija 368,293; Italija 184,700; Argentina 181,250; Naujoji Zelandija 121,286; Belgija 121,177; Švedija 104,60; Holandija 96,900. Tiek del tautų, kurios užima pirmas vietas automobilių pramonėje.

Dabar imkime tas, kurios turi mažiausia automobilių. Rekordai parodo, kad Tibe'te yra vienas motorinis karas, Solomon salos 2, Gilbert ir Ellice salos 2, Faroe Salos 11, Seychelles salos 13, Britų Dominica 23, Abyssinija 25, Eritrea 70, Britų North Borneo 72, Cook salos 73. Austrija turi 30,000 motorinių vežimų, Českoslovakija 26,300, Dancigas 2,068, Danija 79,120, Finlandija 16,100, Vengrija 9,141, Lietuva 738, Norvegija 32,960, Lenkija 18,300, Rusija 18,500, Šveicarija

53,900, Jugoslavija 7,110. Vėliausis automobilių cenzas parodo kiek kiekvienoje šalyje randasi Amerikos automobių. Amerikos šalyse daugiausia automobilių pagaminta Suv. Valstijose. Danijoje 75 nuošimtis Amerikos automobiliai; Egipte 55%, Finlandijoje 85% pasažierinių vežimų, 90% trokų ir 50% motorinių dviračių, Grekijoje 70% Indijoje 85%, Palestinoje 87%, Rumunijoje 70%, Šveicarijoje 22% ir Jugoslavijoje 44 nuošimtis.

FEDERALIAI TAKSAI PAJAMAS

Iždo departamentas ką tik išleido taksų reguliacijas kiek reikia mokēt federaliųjų taksų už pereinų metų pajamas nuo \$2,000 iki \$10,000. Taksai, arba nors pirma dalis, turi but mokama prieš kovo 15 d., 1926 m. Šimet taksai mažesni negu pernai buvo.

Vedusieji turi išpildyt blanką, jei į metus uždirbo \$3,500 arba daugiau. Kad nors iki tos sumos vedusiems nereikia mokēt taksų, bet už pervirši reikia mokēt. Už kiekvieną dolerį ligi \$5,000, mokama po pusantro cento taksų.

Nevedę turi išpildyt blankas, jei į metus turėjo 1,500 dolerių pajamų, ir už tos sumos pervirši, mokēt taksas —po pusantro cento už kiekvieną dolerį.

Pernai paliosavimas buvo 2,500 dol. vedusiems, ir 1,000 dol. pavieniams. Bet šimet paliosavimai padidinti.

Už nepildymą blankų reikia mokēt baudmes. Taksų blankos siunčiamos kiekvienam taksų mokėtoju, bet jeigu negauta, tas nepaliosuoja nuo taksų mokėjimo. Galima gaut blankas iš taksų kolektorių ofisų ir išpildžius, reikia pasiųst Internal Revenue ofisu, tame distrikte, kur taksų mokėtojas gyvena. Blankos forma yra 1040A—vertėviams 1040. Tos blankos geros tik lig 5,000 dol. metinių pajamų. Aukštesnės pajamoms yra kitos blankos.

Jei vedusieji arba pavieniai turi užlaikyt asmenis, tai taksos dar mažesnės, nes vieno asmens išlaikymui skiriama 400 dol. per metus. Ir jeigu taksų mokėtojas iš savo pajamų moka kiek nors pinigų labdarīgiems tikslams, bažnyčioms, skolų atmokėjimui, ir tt. nereikia už tuos pinigus mokēt taksų.

Keli klausimai ir atsakymai

KL. Eesu vedęs, gyvenu su žmona, turime dvejetą vaikų, per 1925 m. uždirbau \$3,700. Kiek taksų turiu mokēt?
ATS. Turi asmenišką paliosavimą iš 3,500 ir paliosavimą iš \$800 už du vaiku, arba iš viso—\$4,300. Turi išpildyt blanką, bet taksų nereikės mokēt.

KL. Esu nevedęs, bet užlaikau motiną Lietuvoje. 1925 m. uždirbau \$2,000. Kiek taksų turiu mokēt?
ATS. Turi asmenišką paliosavimą iš \$1,500, prie to gali pridēt \$400 už užlaikantį asmenį. Tie \$400 duoti

nepaisant ar užlaikantis gyvena su taksų mokėtoju, ar giminė, ar ne. Tau prisieis mokēt taksus už liekamus \$100, mažiau 25 nuošimčio. Tokiu budu reikės mokēt pusantro nuošimčio nuo \$100 arba taksų \$1.13.
KL. Esu apsigyvenęs at-eivis, užlaikau žmoną ir tris vaikus Lietuvoje. 1925 m. uždirbau \$2,200. Kiek taksų turiu mokēt?
ATS. Kaipovėds vyras, bet negyvendamas su žmona, negali reikalaut asmeniško paliosavimo iš \$3,500, tik \$1,500, kiek yra pavelinta nevedusiam asmeniui. Taipgi negali reikalaut paliosavimo iš \$400 už žmoną, bet gali reikalaut po \$400 už kiekvieną vaiką. Neturi mokēt taksų, bet turi išpildyt blanką.

KL. Esu apsigyvenęs at-eivis, bet užlaikau gimines Lietuvoje. Ar galiu reikalaut "šeimynos galvos" paliosavimo iš \$3,500?
ATS. Ne. Sulig taksų įstatymo, "šeimynos galva" užlaiko asmenis savo namuose.

KL. Kaipovėds at-eivis, užlaikydama kelis asmenis Europoje ir reikalaudama paliosavimo po \$400 už kiekvieną, kaip galii prirodyt, kad juos užlaikau?
ATS. Paprasto laiško nuo vietinės valdžios Europoje užtenka.

KL. 1925 m. uždirbau \$2,000, bet dar turėjau 3,000 dolerių pelno pardavęs namą. Ar gaunu paliosavimą iš 25 nuošimčio už uždirbtas pajamas
ATS. Įstatymas skaito, kad pajamos iki \$5,000 bus skaitomos uždirbtos pajamos. Tokiu budu gali numušt 25 nuošimtį.

KL. Zmonos ir mano uždarbiai dasiekē \$4,000 dol. Ar privalome išpildyt atskiras blankas?
ATS. Galite išpildyt blankas atskirai arba vartot vieną. Abiejų paliosavimai 3,500 dol. Taksų turite mokēt už 500 dolerius.

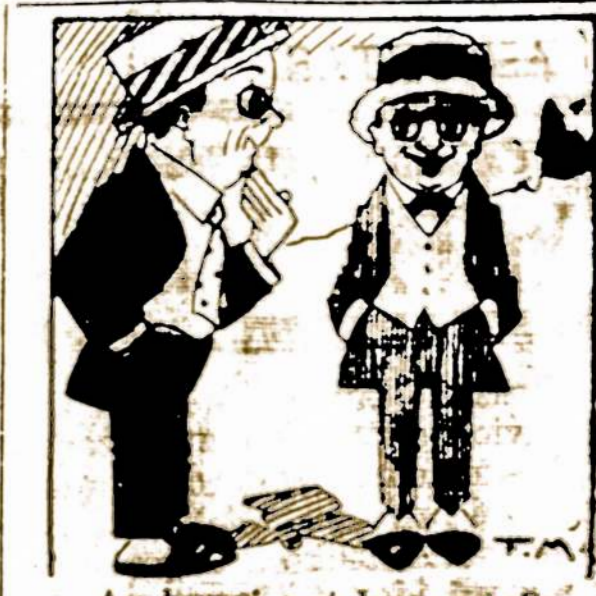
KL. Esu apsivedęs, bet negyvenu su žmona, ar galiu reikalaut 3,500 dolerių paliosavimo?
ATS. Ne. Gali reikalaut tik 1,500 dolerių.

KL. Pereitais metais dirbau dvejus mėnesius Boston'e, ir išsikrausčiau į Detroit'ą, kur išgyvenau septynius mėnesius. Dabar gyvenu ir dirbu Chicagoje. Ar turiu mokēt taksas kaipo neapsigyvenęs at-eivis?
ATS. Ne. Skaitomas gyventojų. Neapsigyvenęs at-eivis yra vienas, kuris tik laikinai apsisutojes Suv. Valstijose.

KL. Dirbu ant ukės. Gaudu \$40 į mėnesį algos su valgiu ir kambariu. Ar turiu išpildyt blanką?
ATS. Turi priskaityt kiek valgis ir kambaris dasiekia ir prie to pridēt algą, jeigu iš viso sudaro 1,500 dol. arba mažiaus, taksų neturi mokēt, bet jeigu daugiau, tai turi mokēt.

KL. Esu nevedęs, bet užlaikau tėvus Lietuvoje. Ar turiu pristatyt prirodymą, idant gaut paliosavimą iš \$400?
ATS. Neturi pristatyt prirodymą mokant taksus, bet

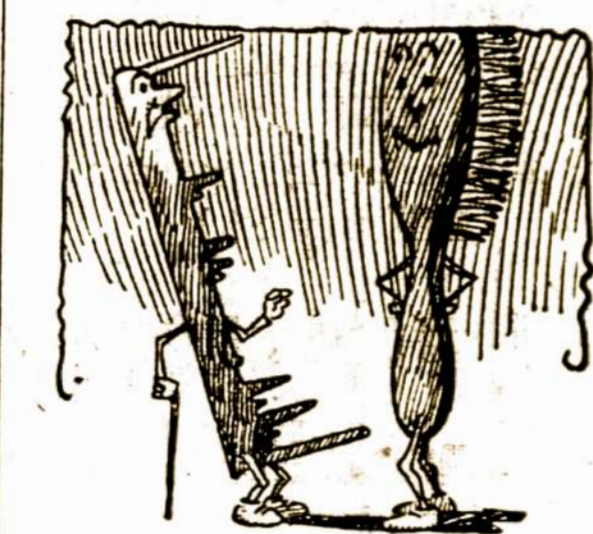
JUOKAI

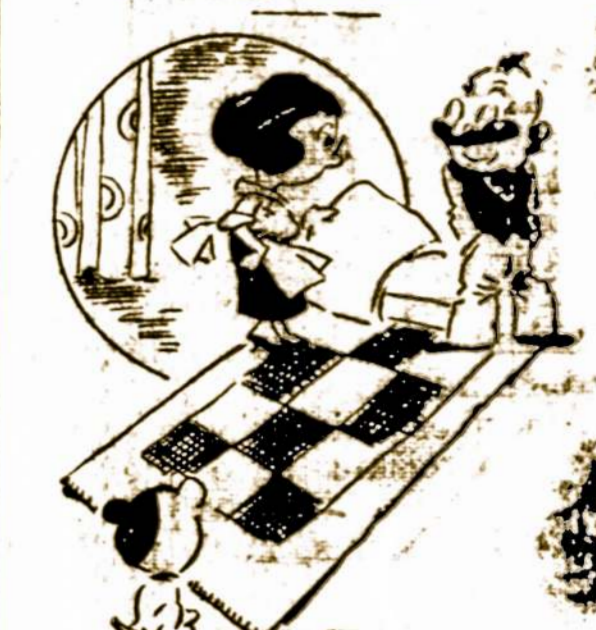
Viską gydo
—Pirk buteliuką šitų gyduolių, jos gydo visas ligas iš viršaus ir iš vidurio.
—Aš nė kiek nesistebiu, nes ir vanduo išlytas taipgi gydo.

Randauninkas—Jūs turit teisingiau elgtis, mano kaimynas moka dvidešimts dolerių mažiau randos už mane.
Savininkas—Kad pataisyt tą klaidą, aš jam uždešiu dvidešimt dolerių daugiau randos. Tas mus sutaikys.

—Ar buvai ant koncerto?
—Ar buvai vakar ant koncerto?
—Ant katro?
—Na, tik vienas koncertas buvo, ar nežinai?
—Na ne, dabar koncertai kas antrojo stuboj.

Senokas sėpety—Aš manau, jog jūs esate labai senos.
Sukos—Taip, taip! Aš labai sena, jau beveik visus dantis pamečiau.

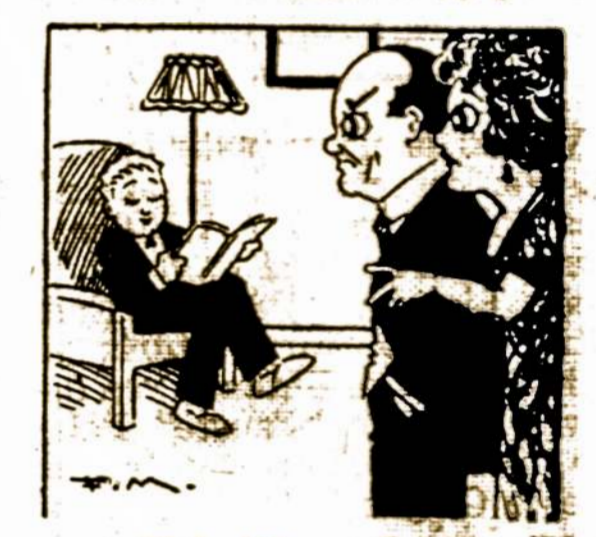
Vyras—Ar tur Mare girdėjai, kad mokslinčiai rado dinozauru kiaušinius milijono metų senumo, kuriuos padės į muziejus.
Pati—Kad tik jie neparduotų mūsų krautuvėn, nes mes ir taip gaunam ikvaliai senų.

Pyragu valgytojas
—Girdėjau, kad tavo Jonas pastojo garsus pyragų valgytojas?
—Taip, jis apsivedė su duonkepimo dukteria.

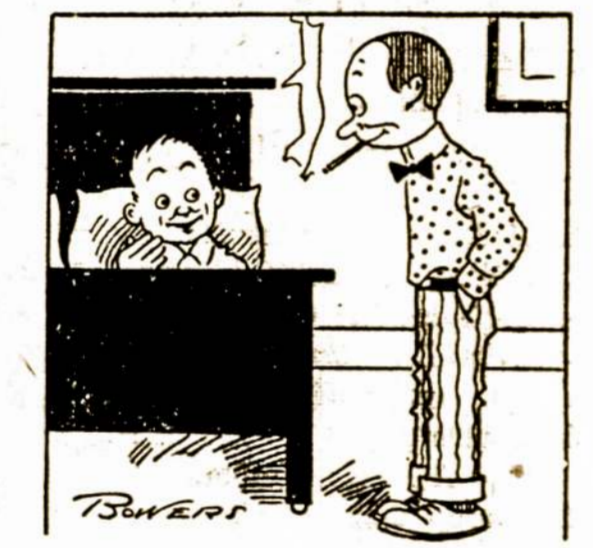
Prašė tik rankos
—Mano žentas tik pirštines nuperka savo pačiai, kitas viskas man reikia parupint.
—Tai jis apgavo tave savo aplinkybėn?
—Na ne, jis tik prašė manęs pavelyt mano dukters rankos.

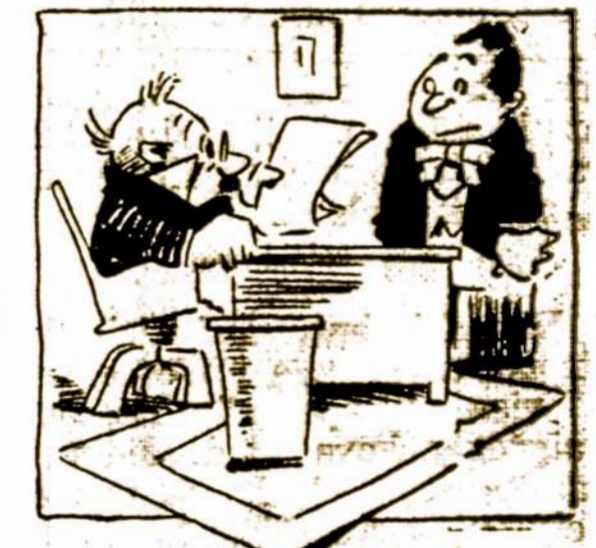
Išskaitė naujieną
—Ką skaitai?
—"Darbininką."
—Ką jis rašo?
—Jis rado žinią "Amerikos Lietuvyje", buk tarpe krikščionių demokratų nėra nė vieno karjeristo.
—Aha-ha-ha-ha-ha!

Atsilygino
—Jeigu tu butum vyras kaip reikia, tai nevogtum bučių nuo moteries.
—Atleiskite, jeigu taip didelė skriauda, tai galiu atgal atiduot.

Negali atsikelt
—Kelkis, kas tau? ar negali iš lovos išlyst?
—Mano lova taip minkšta, kaip tik pradėdu save iš jos traukt, paslystu ir vėl guliu.

Teisme
Teisdayas—Tai tu skelbi, kad Dievo nėra?
Bimba—Na, tai aš nesakau, kad jo Amerikoje nėra—tik Lietuvoje.

Liga taip greit neprilimpa

Liga taip greit neprilimpa, Kaip piktieji pavyzdžiai, Kurie sielą užkariauna Ir pavergia ją skubiai. Daug darbų didžiai pikty, Jei pavyktų apsisaugot Mums pavyzdžių pasmerktų. Tad draugystė su žmonėmis Pikto būdo ir jausmų Mums daugiausiai gal užduoti Mirtinų sielai skausmų. Kiekvieną piktybę limpa Ir gal sielą priviliot, Bet pikti pavyzdžiai sielai Gal išganyą pastot.

J. Naruševičius.

INFLUENZA

Sumaikina tavo jėgas ir gyvnybę.
Palička tave silpnu ir bejėgu per ilgą laiką. Apisaugok nuo infliuznos, išsigydydamas nuo peršalimo pacioje pradzioje be atidiljojimo.
PAIN-EXPELLERIU
Vaizbaizkhis ireg. J. V. Pat. Bline.
vikiarai patrynus krutinę ar pečius pagelbes kraujo cirkuliacijai, nedaleidziant isisenėti ir isigaleti persalimams.
35c ir 70c. vaistinése.
Tirkrais pažymėtas INKARO vaizbaizkhis.
F. A. D. RICHTER & CO.
BERRY & CO. 5th STS. BROOKLYN, N. Y.

VIETOS ŽINIOS

Graziai pavyko. Amerikos Lietuvio koncertas, buvęs perit...

JONAS ŠIUGZDINIS Pirmos rusies kriaučius Padaro drabužius pagal naujausias madas.

L. J. PAULASKAS Insurance ir Real Estate Inšuriru Automobilius, Namus, Furničius, Langų Stiklus ir visokios rusies biznius.

PARSIDUODĀ Didei krautuvė-grosernė ir bučernė, kartu dešrų (sausage) išdirbystė.

ECONOMY MARKET, 4078 Washington St. Roslindale, Mass. Telephone Parkway 4134.

PAIESKAU savo pusbrolio Kazimiero Melikos, paeina iš Naticky kaimo, Vabalninkų valsčiaus, Panevėžio apskr. Gyvena Chicagoje.

IESKOMAS Jurgis Stravinskas, kuris prieš dvejus metus gyveno Mahanoy City, Pa., kiles iš Lietuvos, Mariampolės apskr., Barberiško v. Ziegdrių kaimo.

KAS SURAS MANO BROLI? Pajieskau savo brolio Petro Masiliausko, paeinantį iš Vabalninkų miestelio, Biržų apskr. 33 metai nuo laiko, kaip patėvis jį išsiųzė į Ameriką.

KAS KĄ TURITE PERVEŽT? Vežam pelenus, perkraustom žmonių, Užsiliam pervežimu daiktų, kur kam reikalinga.

DR. FR. PUSKUNIGIS 38 Providence St. Worcester, Mass. (Priešais Lietuvių Sv. Kazimiero bažnyčia)

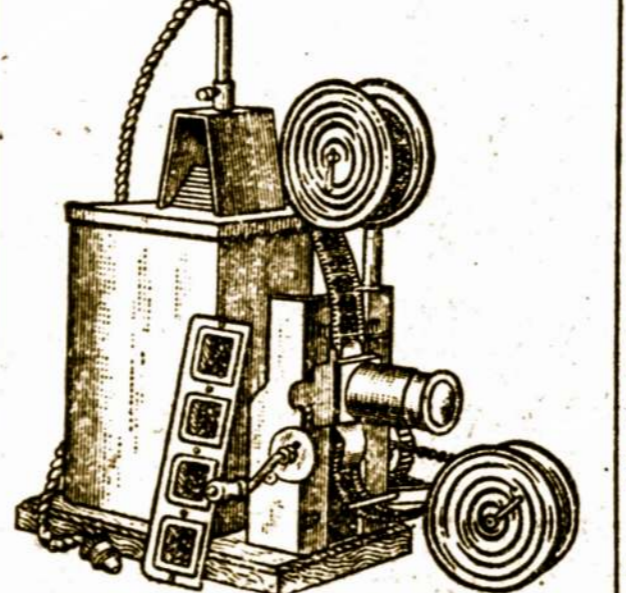
JONO BUTENO KONCERTAS Nedėlio, 21 kovo (March), 3 val. popiet. Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott St.

RUSŲ SIMFONISKO CHORO KONCERTAS Ketverge, 18 kovo (March), 8 v. vakare Mechanics Hall, Main St.

BABRAVIČIAUS REKORDŲ JAU YRA! JAU ATEJO JUOZO BABRAVIČIAUS REKORDAI: 1.—Aguonėlės ir Kur bakužė samanota.

WORCESTERIO PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street. Įdėjimai eina ant interesų pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

PRANĖSIMAS Naujas muzikalis veikalas A. Vanagaitis tik ką parašė muziką veikalui "Alenutei."

VAIKAI! VAIKAI! Jūs mylite krutamus paveikslus, tai štai jums mašina, su kuria galite patis krutamus paveikslus (moving pictures) parodyti.

SADICK HARDWARE AND PAINT CO. 64-72 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS. EST. 1918

Rapolas V. Juška Piano ir Balso Mokytojas Studio 506-120 Front St. Gyv.: 28 Gediminas St.

NYKAI NUO PATRUKIMO KENČIANTIEMS. Nedėvėk diržą—išvengk pavojingų operacijų. STUARTO LIMPANCIOŠ PLAPAO PADUŠKAITĖS yra skirtingos nuo parišimo diržo.

DR. TESSMER Dentistas 306 MAIN STREET, Worcester, Mass. (virš Iver Johnson krautuvės)

PARANKIAUSIAS KELIAS LIETUVA \$107 TIESIOG Į KLAIPĖDĄ 3-čia klasa BALTIJOS AMERIKOS LINIJA 6 Balandžio, 18 Gegužio, 17 Liepos.

Naujas Lietuvis Graborius JUOZAS J. DIRSA Geriausiai patarnauju už pigiausią prekę.

Pleasant Method Co., Dept. X 2. 3624 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

NAUJAS IŠRADIMAS DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo, Reumatizma, Rūko, Kojų, Nusoro skaudėjimas, Šaltį, Rankų, Kojų, tipimą, Dusulį, Galvos skaudėjimą, ir tein visokius skaudėjimus.

BEN. MENDELSON, Advokatas. ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėje.

Antanas J. Milleris, Lietuvis Advokatas 406 Slatc Building, Worcester, Mass.

United States Lines advertisement featuring a large ship illustration and text: "Plauk po Amerikos Veliava" Nupinginta ten ir atgal kelione į LIETUVĄ tik \$203.00 ir brangiau per Bremen ar Cherboug

EXKURSIJA į LIETUVĄ Mes Rengiame Keturias Dideles Ekskursijas į Lietuvą, Šį Pavasarį

PIRMA DIDELĖ EKSKURSIJA iškeliaus kovo mėnesyje, susidedanti iš tokių žmonių, kurie keliauja į Lietuvą ir mano ten apsigyvent.

NAUJAS VEIKALAS "ALENUTE" TAI YRA 2-jų AKTŲ, 3-jų PAVEIKSLŲ DRAMA, IS REALIO ŠIŲ DIENŲ GYVENIMO